

2646.

6028

Pygmalion
Bernh. Shaw

Eestirahwa Museumile

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Handwritten signature in blue ink, possibly reading 'J. M. 2646'.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS.

P Y G M A L I O N.

=====
Komödia wiies waatuses.

Bernard Shaw.

Tõlkinud: K.A.Hindrey.

Wanemuise näitelawa

Juuni kuul 1918.

O s a l i s e d:

Proua Higgins.
 Professor Henry Higgins, tema poeg.
 Alfred Doolittle.
 Eliza, tema tütar.
 Proua Eynsford Hill.
 Clara) tema
 Freddy) lapsed.
 Päälik Pickering.
 Proua Pearce.
 Üks hulgas.
 Sarkastiline päältwaataja.
 Üks toatüdruk.

Esimene waatus mängib Sankt Pauluse kiriku
 uksewõlwi all. Teine Wimpole Street'is. Kol-
 mas waatus mängib proua Higgins'i juures.
 Neljas jälle Wimpole Street'is. Viies waa-
 tus jällegi proua Higgins'i juures.
 Eliza kaja tuleb kohaliku murraku
 läbi iseloomustada.

ENSV TA
 Kirjandusmuuseumi
 Arhiivraamatukogu

49812

I. WAATUS.

(Covent Garden kell 11.15 öösel Kôwa, raske vihm. Igalpool wiilistatakse kärsitult woorimeeste järele. Jalakäijad otsiwad jookstes turul ja Sankt Pauli kiriku ukse all vihma eest warju, kus juba mitu inimest koos on, nende seas üks proua tütreaga ohtu-ülikonnas. Nad waatawad tusaselt vihma sisse, wäljaarwatud üks mees tagapool, kes nägu kiriku ukse poole, märkusi oma taskuraamatusse teeb ja sellega täielikult ametic paistab olewat. Kirikukell lööb esimese weerandi).

Tütar (keskniste tulpade wahel pahema tulba pool). Ma saan märjaks kuni kontideni.

Kuhu oige Freddy nii kauaks peaks jääma? Ta on juba kakskümmend minutit ära.

Ena (tütrest paremat kätt). Niikaua küll weel mitte, aga ühe woorimehe oleks ta ikkagi juba leida woinud.

Hulgus (prouast paremat kätt). Enne poolt kahteistkümmet ta ühtegi ei saa, armuline proua. Mitte enne, kui woorimehed oma teatrisõitudel tagasi on.

Ena. Aga meie peame ühe woorimehe saama. Me ei wõi mitte poole kahteistkümmeni siin seista. Iin on liiga halb.

Hulgus. Mina ei saa sinna midagi parata, armuline proua.

Tütar. Kui Freddy ainult natukenegi taipu oleks, oleks ta teatri juurest woorimehe woinud saada.

Ena. Kuidas oleks waene poiss sellega toime pidanud saama?

Tütar. Teised inimesed saiwad woorimehe, kuis siis tema mitte?

(Freddy tuleb jookstes ja paneb tilkuwa wihmawarju kinni. Ta on noor kahekümneaastane mees, frakis, wäga märgade jalgadega).

Tütar. Noh, kas woorinehe said?

Freddy. Ei raha ega hää sõna eest ei ole teda saada.

Ena. Oh Freddy, peab mõni saada olema. Sa ei ole wist mitte küllalt waewa näinud.

Tütar. See on aga liiga pöörane. Kas me peame wast enesele ise ühe otsima?

Freddy. Ma ütlen sulle ometi, et kõik kinni on. Wiim-tuli nii äkki, keegi ei olnud ettevalmistatud ja kõik pidiwad woorimehe wõtna. Ma jooksin ühele poole kuni Charing Cross'ini ja teisele poole kuni Ludgate Circuse lähedale, ja kõik olid juba ärawõetud.

Ena. Kas sa Trafalgar Square'l ka katsusid?

Freddy. Sää ei olnud ka ühtegi.

Tütar. Kas sa katsusid?

Freddy. Ma jooksin otsides kuni Charing Cross'ini. Kas ma oleksin Hammersmith'ini pidanud jooksma?

Tütar. Sa ei ole üleüldse waewa näha tahtnudgi.

Ena. Sa oled tõesti väga kohmetu Freddy. Katsu weelkord ja ära enne tagasi tule, kui sa woorimehe oled leidnud.

Freddy. Ma saan lihtsalt üsna ilmaaegu kontideni märjaks.

Tütar. Ja meie? Kas meie peame terve öö otsa siin selle tõmpuse käes seisma, kuna meil nii hästi kui mitte midagi seljas ei ole, sa laisk inimeseloom, sina.

Freddy. Hää küll, ma lähen juba, ma lähen juba. (Awab wiinawarju ja ruttab minema, porkab aga ühe lille müüjaga kokku, kes uluast otsides sisse tormab, kusjuures Freddy temal korwi käest ära löeb. Järsk wäljule jook millele kõne korra murustamine järgneb, orkestreerib seda wahajuhatumist)

Lille müüja. Noh, mis see siis tähendab Freddy! Waadake ometi ette kas te kognite!

Freddy. O pardon! (Ruttab minema)

Lille müüja. (otsib oma laiali pillatud lilled kokku ja paneb need jälle korwi). Peenik-

sed kombed. Kaks lillekimpu on pori sisse kukkunud. (Asub proua kõrvale paremat kätt, kus juures ta huilguse tagasitõukab, et enesele ruumi teha).

Ema. Kust Teie teate, et minu poja nimi Freddy on?

Lillemüüja. O, see oli teie poeg? Ilus ema see, läseb oma poega waese tüdruku lilled ära rikkuda ja siis ärajooksta, ilma et midagi maksaks. Kas Teie maksate?

Tütar. Ära seda tee, ema. Niisugune nõudmine!

Ema. Palun, läse mind, Clara. Kas sul waskraha on?

Tütar. Ei. Ainult kuus penny.

Lillemüüja (lootuserikkalt). Ma võin Teile ühest shillingist tagasianda, armuline proua.

Ema (Clarale). Anna siia. (Clara teeb seda wastumcelt). Sähke (lillemüüjale) oma lillede eest.

Lillemüüja. Suur tänu, armuline proua!

Tütar. Läse enesele tagasianda. See rämps maksab ainult üks penny kimp.

Ema. Ole ometi wait, Clara. (Lillemüüjale). Mis üle on, võite enesele pidada.

Lillemüüja. O, ma tänan, armuline proua.

Ema. Utelge mulle nüüd, kust Teie noore härra nime teate.

Lillemüüja. Ega ma teda ei tea.

Ema. Ma kuulsin, kuidas Teie teda Freddy nimetasite. Ärge katsuge mind petta.

Lillemüüja (profesterib). Kes katsub Teid petta? Ma nimetasin teda Freddy või Charlie, nagu teie ise seda teeksite, kui teie mõnz wooraga kõneleksite ja lahke tahaksite olla. (Istub oma korwi kõrvale).

Tütar. Kuus penny wäljawisatud! Tõesti, ema, seda oleksid sa Freddy pärast tegemata wõinud jätta. (Läheb pahaselt ära samba taha).

(Üks wanem härra lahke sõjawäe tüüpusoga tuleb ruttu kaitswä ulualuse alla ja paneb tilkuwa wihmawarju kokku. Ta on nii-

samasuguses olekus, nagu waremalt Fred-
dygi, jalasäärte ümbert väga märg. Tal on
frakk seljas ja selle üle kerge palit.
Ta asub pahemale poole sellele kohale,
mis tütre aramineku läbi wabaks sai).

Härra. Puh.

Ena (härrale). Kas wiim warsti üle läheb?

Härra. Ma kardan, mitte. Umbes kahe minuti
eest läks ta hullemaks kui enne.

Ena. Oh Jumal. (Astub kurwalt tagasi ja lä-
heb tütre juurde).

Lillemüüja. Kui ta hullemaks läheb, siis tä-
hendab see, et ta warsti üle jääb. Nii
siis julgust, rittmeisteri härra, ja ostke
ühe wäese tütarlapse käest üks lill ära.

Härra. Kahetsen. Mul ei ole peenikest raha.

Lillemüüja. Ma woin wahetada, rittmeisteri
härra.

Härra. Kuldtükk? Wahemat mul ei ole.

Lillemüüja. Lora! O, ostke minu käest üks
lill. Ma woin pool krooni arawahetada.
Wõtke see lill kahe penny eest.

Härra. Palun, ärge tülitage mind. (Otsib oma
taskud läbi). Mul ei ole tööpoolest pee-
nikest raha. Tee, siin on poolteist pen-
ny. Kui see Teid kuidagi wiisi aitab.

Hulgus (lillemüüjale). Olge ettewaatlik. And-
ke talle selle eest üks lill. Sääl taga
seisab üks mees, kes iga sõnakese üles-
kirjutab mis te räägite. (Koik pööravad
mehe poole kes taskuramatusse märkusi
teeb).

Lillemüüja (põrkab heitunud tagasi). Ega ma
ju midagi kurja ei teinud, et ma selle
härraga kõnelema hakkasin! Mul on õigus
lillesid müüa, kui ma mitte kõnniteele
ei lähe. (Hüsteriliselt). Ma olen auus
tüdruk, nii toesti kui mind Jumal aidaku!
Ma ei olegi temaga kõnele nüüd, ma pa-
lusin teda ainult, minu käest lille osta!
(Härrale). Oh härra, ärge lubage, et ta
mind üleskirjutab. Ta ei tea mitte, mis
see minule tähendab. Minu au wõetakse

ära ja mind saadetakse uulitsale, sellepärast, et ma härradega konelema olen hakanud. Nad saavad -

Märkustetegiija (tuleb rahemat kätt tere korvale, kõik teised tungivad tallo jätele). No, no, no, kes Teile siis midagi teeb? Teie rumal tüdruk, kelleks te mind peate?

Hulgus. Kõik on korras, ta on gentleman. Waa äake tema kingasid. (Märkustetegiijale seletades) Te pidas Teid nuuskuriks.

Märkustetegiija (äkilise hwiiga). Mis see on, nuuskur?

Hulgus (seletab osavuseta). See on - noh see on - nuuskur - nagu üteldakse. Kuidas Teie siis seda nimetaksite, niisugust salapolitsisti?

Lillemüüja (ikka veel hüsteriliselt). Ma vandan püha wandega, ma ei ole ühtegi sõna ütelnud.

Märkustetegiija (karmilt, aga siiski häätahtlikult). Hää küll, hää küll! Naen ma siis välja nagu mõni politсист?

Lillemüüja (veel mitte sugugi rahustatud). Misjooks kirjutasite te siis minu sõnad üles? Kuidas võin ma teada, kas teie kõik õigesti üleskirjutasite. Näidake mulle, palun, mis te minu üle kirjutasite. (Märkustetegiija avab raamatu ja hoiab selle ta nina alla) Mis see on? See ei ole kellegi õige kiri. Seda ma lugeda ei mõista.

Märkustetegiija. Aga mina küll. (Loeb kuna ta tema wäljaraakimist karmapaalt järele teeb). Nii siis julgust, rittmeisteri härra, ja ostke ühe wäese tütarlapse käest üks lill ära.

Lillemüüja (wäga kokkunnult). Ah siis sellepärast, et ma temale "rittmeister" ütlesin. Ma ei mõelnud selle juures midagi halba. (Härrale). Oh härra, ärge lubage, et ta mind niisuguse sõna pärast üleskirjutab.

Härra (märkustetegiijale). Tõesti, härra, kui

Teie salapolitsist olete, siis ei ole Teil waja mind ühe noore tüdruku pääle-tikkumise eest kaitssta, enne kui ma seda palun. Igaüks wõis näha, et tüdruk sellega midagi halba ei mõelnud.

(Ümberolijad protesteeriwad meele-awaldusliselt politsei spionerimise wastu)

Muidugi wõis seda näha! Mis see õieti teisse puutub? Kandke oma enese asjade eest hoolt. Tal on ankõrgendust waja, seda ta tahab. Inimeste sõnu üleskirjutada! Tüdruk ei ole tema poole sõnagagi pööranud. Ja mis sest ka oleks, kui ta seda oleks teinud? See weel puudus, et üks wae-ne tütarlaps wihma eest warju ei wõi ot-sida, ilma et teda haawataks.

Hulgus. Ta ei ole salapolitsist. Ta pistab ainult oma nina teiste asjade sisse, muud midagi. Waadake ainult tema kingasid.

Märkustetegiija (pöörab lahkelt tema poole). Ja kuidas käib Teie sugulaste käsi Corn-wallis?

Hulgus (umbusklikult). Kust Teie teate, et mul Cornwallis sugulasi on?

Märkustetegiija. See ei puutu Teisse. (Tüdru-kule). Kust see tuleb, et Teie nii kaugel hommikupool elate? Teie olete Doveris sündinud.

Lillemüüja (kahwatab). O, see on küll kuritegu et ma Doverist ära olen tulnud? Mitte si-gagi ei oleks sinna woinud jääda, ja ma pidin neli shillingit ja kuus penny nädalas üüri maksma - (hakkab nutma). O, huhuu - uu -

Märkustetegiija. Jääge, kuhu tahate, aga jätke see kära järele.

Härra (tüdrukule). Olge ometi rahulik. Ta ei tohi Teile mitte midagi teha. Teie wõite elada, kus Teile meeldib.

Üks sarkastiline päältwaataja (tungib mär-kustetegiija ja härra wahele). Näituseks Park Lane's. Ma hakkaakin korteriküsimuse

üle Teiega hää meelega kõnelema, tõepoo-
lest.

Lillemüüja (langeb oma korvi üle raskesse
nukrusesse ja räägib väga halvast tujus
iseenesega, kuna ta kiwide pääle maha
istub). Ma olen aus tüdruk, Jumala eest.

Sarkastiline päältwaataja (ei pane tüdrukut
tähelegi). Kas Teie teate, kust poolt mina
olen?

Märkustetegiija. Windsorist.

Sarkastiline päältwaataja (imestanult). Kas
nüüd pole! Toe sõna, Teie teate kõik.

Lillemüüja (on ikka veel haawatud). Tal ei
ole mingit õigust ennast minu asjadesse
segada. Tõesti mitte.

Hulgus (temale). Muidugi mitte. Ärge seda lu-
bage. (Märkustetegiijale). Kuulge õige,
missuguse õigusega puutute teie inimesi,
kes Teiega sugugi tegemist ei taha teha?
Kus on Teie paberid?

Mõned päältkuulajad (selle nähtavasti sea-
dusliku seisukoha kaudu julgustatult).
Ja, kus on Teie paberid?

Lillemüüja. Ta võib rääkida, mis ta tahab, ma
ei taha temaga midagi tegemist teha.

Hulgus. Teie peate meid . . . wist küll ai-
nult wiletsaks rämpsuks? Kas Teie enesele
niisuguseid wabadusi ka mõne gentlemani
wastu lubaksite?

Sarkastiline päältwaataja. Noh, ütelge õige
sellele härrale, kust ta pärit on, kui
Teie juba noid tahate olla.

Märkustetegiija. Etonist, Cambridgest ja In-
diast.

Härra. Päris õige. (Suur naer. Hüüded: Ta teab
koik. Sellele ütles ta ka, kust ta tuleb.
Ta ütles ju sellele härrale, kust ta on
j. n. e. j. n. e.) Tohõn ma küsida, mu härra,
kas Teie weda sellepärast teete, et selle
numbriga mones varietees üles astuda
tahate?

Märkustetegiija (wastab härrale). Sellepääle
olen ma ka juba mõtelnud. Woib olla, ehk

lähengi kord Varietee=näitelawale. (Wihm on ülelänud ja need inimesed, kes wäljaspool inimestesalka seisawad, hakkawad äraminema)

Lillemüüja (üleüldisest poolehoidmisest julgustatud). Ta ei ole kellegi gentleman, eks ole? Muidu ei oleks ta ühe waese tüdruku asjadesse ennast seganud.

Tütar (kannatuse lõpul, tuleb ägedalt ettepoole, toukab härra kõrwaile, kes wiisakalt samba teiselpoole astub). Jumala eest, kuhu Freddy jääb? Kui ma weel kauemini siin tombuse käes seisan, saan ma kopsu-põletiku.

Märkustetegiija Hampstead'ist.

Tütar (haawatult). Jätke, palun, oma häbemata tähendused iseenesole.

Märkustetegiija. Käs ma seda kôwasti ütlesin? Seda ei tahtnud ma teha. Wabandage. Teie ema on Epsom'ist. Ilma kahtlemata.

Ena (tuleb ettepoole tütre ja märkustetegiija wahelle). Toesti, kui imelik! Ma olen large-lady Fargis Epsom'i lähedal üleskaswanud.

Märkustetegiija (lõbu tundes). Haha, missugune pagana nimi! Wabandage, (Tütrelle). Teie soovite ühte woorimeest, eks ole?

Tütar. Arge enesele luba wõtke, minuga rääkida. (Läheb kõrgilt wõlwi sügawusesse tagasi).

Ena. Palun, palun Clara. (Märkustetegiijale).

Me oleksime Teile väga tänulikud, kui Teie meile ühe woorimehe wõiksite muretseda. (Märkustetegiija toob taskust ühe märguandmise wile nähtawale). O, ma tänan Teid. (Läheb tütre juurde).

Märkustetegiija (wilistab loikawalt).

Sarkastiline päältwaataja. Ma teadsin, ta on erariides salapolitsist.

Hüljus. See ei ole kellegi politseiwile, waid jahiwile.

Lillemüüja (ikka weel oma haawatud tunnetega ametis). Tal ei ole ühtegi õigust minu au rikkuda. Minu au on mulle niisama palju

wäärt nagu igal damel.

Märkustetegija. Ma ei tea mitte, kas te seda tähele olete pannud, aga wiim on umbes kahe minuti eest üle läinud.

Hulgus. Oige. Miks te seda warem ei ütelnud, selle asemel et meie aega oma lollustega raisata (Ära).

Sarkastiline päältwaataja. Ma woin Teie ütelda, kust Teie olete Hullumajast. Minge sinna tagasi. Terwist. (Ära).

Lillemüüja. Inimesi nii heidutada! Kuidas see temale enesele meeldiks?

Ema (tuleb ulualuse alt wälja ja waatab ringi, kas wiim toesti mööda on). Nüüd on ilm päris ilus, Clara. Meie woime kuni ühe autobusini minna. (Wotab riided sääremariadeni üles ja ruttab minema).

Tütar. Aga woorimees - (Ema on iuba kaugel).
Oh, kui piinlik! (Ruttab pahaselt järele).
(Kõik teised on ära läinud ainult veel härra, märkustetegi ja lillemüüja, kes moas istub ja oma korwi korraldab, kusjuures ta ikka ümiseses isennast haletseb).

Lillemüüja. Waene tüdruk! Isegi raske küllalt oma leiba teenida, ka ilma et taga aetakse ja piinatakse.

Härra (läheb oma endisele kohale tagasi, märkustetegijast pahemat kätt). Kuidas teie seda teete, kui ma küsida tohin?

Märkustetegija. Lihtsalt fonetiliselt. Wäljaraakimise teadus. See on minu elukutse. Ka minu kirj. Õnnelik see mees, kes omast kirest wõib elada! Teie wõite ühte iirlast wõi shotlast tema sõnarõhust ära tunda. Mina woin kaheksa kilomeetri kauguseni seda kohta ära tähendada, kust inimene pärit on. Kui ta Londonist on, woin ma tema sünnipaika kolme kilomeetri kauguseni ära tähendada, mõnikord koguni uulitsagi.

Lillemüüja. Ta peaks häbenema, see wilets argpüks.

Härra Aga kas sellest wõib elada?

Märkustetegiija O ja, koguni väga hästigi. Selles tuisukute ajajärgus! Inimesed hakkavad Kentish-Town'is kaheksakümne naelaga aastas pääle ja lõpetavad Park Lane's saajatuhendaga. Nad tahavad Kentish-Town'i maha salata, aga niipea kui nad suu lahti teewad, annavad nad end ära. Nüüd õpetan mina neid -

Lillemüüja Ta peab oma enese asjadega tegemist tegema ja ühe waese tüdruku -

Märkustetegiija (käratab äkki). Naene, jätko silmapilk see kole hulumine! Wõi otsige enesele mõni teine kirik ulualuseks!

Lillemüüja (nõrga kangekaelsusega). Ma woin niisama hästi siin seista kui Teiegi, kui see mulle meeldib.

Märkustetegiija. Ühel naesterahwal, kes nii jäledaid ja wastikuid häáli teeb, ei ole õigust kuskil olla - ei ole õigust elada. Motelge ometi, et teie inimlik olewus olete, kel hing on ja artükuleritüd keele jumalik and, et Teie emakeel Shakespeare ja Miltoni ja Piibli keel on ja ärge kaagutage nagu mõni tige kana.

Lillemüüja (waatab päris hirmunult tema poole üles, pool imestades, pool paluwalt, ilma et ta julgeks pääd tõsta). Ah-ah-ah-au-au-au-uh!

Märkustetegiija (wõtab ruttu oma taskuraamatu wälja). Jumala pärast, missugune toon! (Kirjutab, hoiab siis raamatu ette ja loeb, kuna ta häälilud täiesti järeleainab). Ah-ah-ah-au-au-au-uh!

Lillemüüja (lõbu tundes selle etenduse üle, naerab vastu tahtmist). Lõra!

Märkustetegiija. Wandake seda olewust oma uulitsarenni murrakuga - murrakuga, mis teda tema surmani uulitsal kinni peab. Toatüdruku koht on temale niisama kättesaamata nagu minule wõi Teile Wenemaa kroon. Noh, kolme kuuga wõiksin ma seda tüdrukut mõne saadiku aiapidul kui

hertsoginnat esiteleda. Ma wõiksin temale koguni toaneitsi wõi poepreili koha muretseada, mille jaoks weel paremat keelt nõutakse. Niisuguseid asju teen ma äri ilma miljonäride jaoks. Ja selle eest saadud rähaga loon ma fonetilise teaduse tõsise teose ja ka natuke Miltonilaadilise kuuletaja teese.

Herra Mina ise olen India murraku uurija

Märkustetegija (ruttu). Tõesti? Kas tunnete päalik Pickering'i, "räägitawa Sanskriti" autorit?

Herra Mina olen päalik Pickering. Kes Teie elate?

Märkustetegija. Henry Higgins, Higgins'i universal-aabitsa autor.

Pickering (wainustusega). Ma olen Indiast siia tulnud, et Teid tundma õppida.

Higgins. Mina tahtsin Indiasse reisisida, et Teid tundma õppida.

Pickering. Kus Te elate?

Higgins. Wimpole Street 27 a. Tulge mind nõmme vaatama.

Pickering. Mina elan Carlton hotellis. Tulge nüüd minuga kaasa, sööme koos õhtut ja ajame juttu.

Higgins. Olen nõus.

Lillemuüja (Pickeringile, sest et mõlemad ära tahawad minna). Palun, ostke mõni lille! armas armuline härra. Ma ei jõua oma müri ära maksta.

Higgins. Wõelik Teie ütlesite, et Teie pool krooni wõite ära wõetada.

Lillemuüja (lauseb ahastades püsti). Teile peaks laulu korvessse lööma toepoollest! (Wiskab korwi talle jalga eette). Wõtke see terve noetud korw kuu penni eest. (Kirikuhell 1500 terve weerandi. Higgins kuulatab tompao pühakult kübara päält. Pickering wiskab poole krooni korwi ja läheb).

Higgins. Mälestuseks. (Wiskab peotäie raha

korwi ja läheb Pickeringile järele).
 Lillemüüja (tostab poolekrooni üles): Aaah-
 auuh! (Tostab mitu rahatükki üles).
 Aaaaaah- au-uh! (Tostab poole naela
 üles). Aaaaaaaaaaaaaah- au-uh!!!
 Freddy (tormab sisse) Ma leidsin praegu ühe
 auto. Hallõh! (Tüdrukule). Kus need kaks
 daamet on, kes siin oliwad?
 Lillemüüja. Nad läksiwad ühe autobusi juur-
 de, kui wiim üle jäi.
 Freddy. Ja jätawad mind autoga maha! Äranee-
 tud!
 Lillemüüja (suurelt). Ärge sellest väljagi
 tenke, noormees, mina sõidan autoga koju.
 Kaheksa penny on väike raha. (Ruttab
 autole vastu).
 Freddy. Ma olen keeletu!

(E e s r i e .)

II. WAATUS.

Järgmisel hommikul kell 11 ennelõunat.
 Professor Higgins'i labororium Wimpole
 Street'is. Tubä esimesel korral, mis uulitsa
 poole on ja mis saaliks oli nõeldud. Kahe-
 poolega ukseid on keset tagaseina, ja sisse-
 astujad leiawad paremat kätt nurgas kaks
 suurt aktidekappi seinä ääres. Nurgas seisab
 poiki suur kirjutuselaud. Selle pääl on
 fonograaf, kõrisõlmepeegel ja terve rida väik-
 seid häälewilesid wananoodi regali pääl ühe
 lõotsaga, nende sarnased, mille pääl inglid
 neljateistkümnendä aastasaja piltidel män-
 gisiwad. Pääle selle weel lambitsilindrite
 garnitur lambipäädega, millest helisew tuli
 wälja tuleb; nad on ühe gaasikraaniga gummi-
 toru kaudu seinega ühenduses. Mitmed hääle-
 hargid on mitmesugusel kujul laiaili. Elu-
 suurune poole inimese pää kujutus, mis läbi-
 lõikes hääleorganisid näitab, seisab laua

pääl ja üks kartothek.

Kaugemal tagapool sellesama poole pääl seisab kamin, tema kõrwal uksepoole mõnus nahaga ületõmmatud tool ja söekorw. Tuli põleb. Kamina simsi pääl seisab kell. Kamina ja fonografilaua wahel on ajalehtedenagi.

Teiselpool keskust, pahemat kätt tulijatest on üks hingamisemootja aluse pääl, mis oma torukest kergesti nende professor Higginsi õpilaste suu kõrgusele ulatab, kes oma kopsude wastuwõtmissuure võimu tahawad mõota. Teises nurgas täidab suurt osa seinast suur tiiwklawer. Klawerid on uksest kaugemal pool küljel, üks pink mängija jaoks seisab ees, klawiaturi pikkuses. Pingi taga seisab noodikast. Klaweril shokoladikarp.

Toa keskpaiik on waba. Pääle ühe tugi-tooli ja kahe tooli fonografi laua kõrwal on ainult weel üks tool säääl. Ta seisab kamina lähedal. Seintel terastrükid, enamasti Piranesis ja wasetrükk-naõpildid. Maalisid ei ole. Pickering istub laua juures, paneb mõned kaardid ja ühe hääle-hargi millega ta tegemist on teinud, jälle oma kohale tagasi. Higgins seisab üsna tema lähedal ja paneb kaks wõi kolm tabelite suhwlaadikut kinni.

Higgins (kana ta laadiku kinnilükkab). Ma usun, see on kõik.

Pickering. See on tõesti imestamisewäär, ma ei ole mitte poolestgi arusaanud.

Higgins. Kas Te ehk mõnda weel uuesti läbi tahaksite waadata?

Pickering (tõuseb üles ja läheb kamina juurde, kus ta selg vastu tuld seisma asub). Ei ma tänan. Praegu mitte. Täna on mulle küllalt.

Higgins (läheb temale järele ja asub temast pahemat kätt). Teie olete - ära tüdinanud toonisid kuulamast?

Pickering. Ja, see on kole wäsitaw. Ma olen

uhke sellepäale olnud, et ma kakskümmend neli mitmesugust häälikut wälja saan rääkida. Aga Teie sadakolmkümmend häälikut teewad mind uimaseks. Ma ei suuda suurema osa juures mitte kõige vähematgi wahet kuulda.

Higgins (naerab ja läheb klaweri juurde). Oh, see tuleb harjumisega. Alguses ei kuule mingit wahet, aga kui ühtelugu kuulatad, siis jõuad aegamööda arusaamisele, et toonid kõik nii mitmesugused on nagu A ja B. (Proua Pearce waatab tuppa, ta on Higgins'i pereemant). Mis on?

Pr. Pearce (wiivitades nähtawasti kõhelede). Professori härra, üks noor naesterahwas tahab Teiega rääkida.

Higgins. Noor naesterahwas? Mis ta tahab?

Pr. Pearce. Tüdruk ütleb, et professori härral hää meel saawat olema teda näha, kui teie alles teadwat, mispärast ta tuleb. On päris lihtne tüdruk, tõesti, õige lihtne. Ma oleksin ta ärasaatnud, kui ma mitte ei oleks mõtelnud, et Teie seda inimest wist oma masinatesse tahate kõneleda lasta. Ma ei ole loodetawasti mõnda rumalust teinud, aga teie wõtate ju mõnikord nii imelikka inimesi wastu. Teie wabandate mind, professori härra, eks ole?

Higgins. O, hää küll, proua Pearce. Kas tal huwitaw wäljarääkimine on?

Pr. Pearce. Oh, midagi hirmsat. Ma ei saa aru, kuidas Teie selle wastu huwitust wõite tunda.

Higgins (Pickeringile). Laseme ta sissetulla. Juhatage tüdruk üles, proua Pearce.

Pr. Pearce (kaheldes). Hää küll, professori härra. Teil on käskida. (Ära).

Higgins. See on päris õnnelik juhtumine. Te peate nägema, kuidas ma üleswõtteid teen. Me laseme seda woorast kõnelda ja ma wotan kõik Belli nähtawas keeles üles, pean siis Suur-Romic-Apparadis kinni ja lõpuks wiime ta fonografi juurde, nõnda

et teda igakord, kui seks lusti on kirjutatud tekst silmade ees, korrata võib lasta.

Pr. Pearce (tagasitulles). Siin on see noor tüdruk, professori härra.

Lillemüüja (tuleb sisse, piduriides). Tal on kolme jaapanlinna sulega kübar päas, üks orangewärvi, teine helesinine, kolmas punane. Tal on peaaegu päris puhas põll ees ja üks shawl on tal nii ümber, et see talle nagu elegantse ilme annab).

Higgins (järsult nähtawa peetunusega teda äratundes). Kuidas, see on ju see tüdruk, kelle kohta ma cila õhtu oma ülestähendusis tegin? Ma ei wõi teda tarwitada. Mul on juba kõik üleswõtted, mis ma Doveri muraku kohta tahtsin ja ma ei kuluta enam ühtegi fonografiwõlli selleks. (Tüdrukule). Tenke, et te minema saate, ma ei wõi teid tarwitada.

Lillemüüja. Mitte nõnda uhkelt. Teie ei ole weel kuulnud, mis pärast ma tulin. (Pr. Pearcele, kes ukse juures käskusid ootab). Kas te talle ütlesite, et ma taksameetris ettesõitsin?

Pr. Pearce. Rumalus, tüdruk. Usud sa, et gentlemanile, nagu professor Higgins, see korda läheb, missuguses sõiduriistas sa tulid?

Lillemüüja. O meie oleme suurelised? Ta ei ole selleks mitte uhke, et tundisid enda, ma olen seda tema enese käest kuulnud. Noh, ma ei ole mitte siia tulnud, et lahkest paluda. Ja kui minu raha mitte hää küllalt ei ole, woin ma kuhugi mujale minna.

Higgins. Hää küllalt mille jaoks?

Lillemüüja. Hää küllalt teie jaoks. Näid te teate, eks ole? Ma olen tulnud, et tundisid wõtta, ainult sellepärast. Ja ka sellepärast, et nende eest maksta. Pidage seda meeles.

Higgins (wäga üllatatult). Tõepoolest!!! (Ta saab oma tasakaalu jälle kätte, ohkega).

Missugust wastust ootate Teie minult?
Lillemüüja. Noh, ma mõtlen, üks gentleman paluks mind istet võtta. Kas ma Teile ei ütlenud, et ma Teile teenistust toon?

Higgins. Pickering, kas me palume seda nära kat istet võtta või wiskame ta aknast välja?

Lillemüüja (kohkunult). Ah-ah-oh-au-au-au-u (Akki haawatult ja kiunudes). Ma ei las ennast mitte närakuks nimetada, kui ma raha pakun ja maksan nagu daame!

Pickering (pehmelt). Mis Te oieti tahate, mu laps?

Lillemüüja. Ma tahan preilikks saada ühes lillekaupluses, selle asemel et Tottenham Court Road'i nurgal lillesid müüa. Aga seda ma enne ei saa, kui ma paremit konolda ei mõista. See sääli ütles, ta wõwat mulle seda õpetada. Hää küll, siin olen ja ma tahan talle selle eest maksta - ma ei taha armuandi - ja ta käib minuga ümber nagu oleksin ma wiimane sõnnik.

Pr. Pearce (tuleb ettepoole Higgins'i ja tüdruku wahele). Kuidas wõid sa ometi nii rumal olla ja arwata, et sae härra professor Higgins'ile nõnda palju jõua maksta.

Lillemüüja. Mispärast mitte? Ma tean, mis tunid maksawad, nõndasama hästi nagu Teiegi, ja ma tahan talle selle eest maksta.

Higgins. Kui palju?

Lillemüüja (wõiduroõmsalt). Nõnda on õige! Ma arwasin ju, et te enesele ligi laset kui teile woimalust pakutakse natuke sellest tagasi saada, millega teie mind eila ohtu ülekülwasite. Teie olite wähe windis, eks ole?

Higgins (käskides). Istuge.

Lillemüüja. O, kui te mulle seda kinkida tahate -

Higgins (müristades). Istuge!

Pr. Pearce (rahulikult). Istu, tüdruk. Tee, mis

sind kästakse. (Ta paneb tooli kamina lähedale Higgins'i vastu, seisab tooli taga ja ootab, kuna tüdruk istet wotab).

Lillemüüja. Ah-ah-ah-au-au-uh! (Istub poolheitunult, poolsegaselt).

Higgins. Kuidas Teie nimi on?

Lillemüüja. Liza Doolittle.

Herrad (paroderiwad teda). Liza! Liza! (Naerawad).

Liza (haawatult). O, mitte nõnda rumalalt naerda!

Pr. Pearce. Sa ei tohi professori härraga mitte nii kõnelda.

Liza. Mispärast ei taha ta minuga mõistlikult kõnelda?

Higgins. Asja juurde. Kui palju te tahate mulle tundide eest maksta?

Liza. Oh, ma tean, mis sünnis on. Üks minu sõber wotab ühe päris prantslase juures Prantsuse tundisid, kaheksateistkümme penny tund. Noh, ega teie ometi ei julge minu käest nõndasama palju nõuda, et minule minu oma emakeelt õpetate. Ma ei taha siis ka mitte rohkem maksta kui üks shilling tunni eest. Wõtke wõi jätke -

Higgins (kõnnib teas edasitagasi ja kõlistab oma wõimetega ja rahaga taskudes). Kas teate, Pickering, kui shillingi pääle mitte kui shillingi pääle, waid kui selle tüdruku sissetuleku protsendi pääle waadatakse, siis teeb see honorar just nõndasama palju wälja kui kuuskümme wõi seitsekümme naela ühe miljonäri poolt.

Pickering. Kuidas nii?

Higgins. Arwake järele. Miljonäril on umbes sadawiiskümme naela päewas. See tüdruk teenib umbes pool krooni -

Liza (kõrgilt). Kes Teile ütleb, et ma ainult-

Higgins (jätkab). Ta pakub mulle kaks wiien-dikku oma päewa sissetulekust ühe tunni eest. Kaks wiien-dikku ühe miljonäri sissetulekust oleks umbes kuuskümme naela. See on üsna ilus. Jumala eest, see on

määratu. See on kõige parem pakkumine, mis mulle kunagi on tehtud.

Liza (tõuseb määratus ehmatuses üles). Kuuskümmend naela! Millest te kõnelete. Ma ei ole Teile kunagi kuuskümmend naela pakunud. Kuhu ma jõuaksin - ?

Higgins. Olge wait.

Liza (nuttes). Aga mul ei olegi kuutkümmend naela! O!

Pr. Pearce. Ära nuta, sa rumal tüdruk, istu. Keegi ei taha su raha puutada.

Higgins. Aga Teid hakatakse jalamaid luua-warrega puudutama, kui te mitte silmapilk oma nutmist ei jäta. Istuge.

Liza (täidab aeglaselt käsku). Ah-ah-ah-au-au-u-uh! Woiks uskuda, et te minu isa olete.

Higgins. Kui ma otsusele jõudma peaksin teid õpetada, saan ma hullem kui kaks isa teie vastu olema. Sähke. (Annab talle oma siidist taskuräti).

Liza. Mis ma pean sellega tegema?

Higgins. Silmad kuiwaks pühkima ja igat kohta näo pääl, mis niiske tundub. Pange tähele, see on Teie taskurätt ja see on Teie shall. Ärge ühte teisega ärawahetage, kui Teie poepreiliks tahate saada. (Liza äärmuseni ärahaidutatud, waatab talle abita otsa).

Pr. Pearce. On otstarbeta, temaga niiviisi rääkida, professori härra, ta ei saa teist aru. Päälegi olete täiesti ülekohtune, ta ei tee seda niikuinii mitte.

Pickering. Higgins, asi huwitab mind. Mis oleks äiapiduga saadiku juures? Ma saan Teid kõige suuremaks meie aja õpetuseandjaks kiitma, kui Teie selle kõrda saadate. Ma wean Teiega kihla, selle katse kõigi kulude pääl, et Teie sellega mitte walmis ei saa. Ja õpetuse kulud maksan mina.

Higgins (kiusatuses waatleb tüdrukut). Ma joutan waewalt wastupanna. Ta on nii waimustawalt harimata - nii hirmus kasi-

mata -

Liza (protesterib väga ägedalt) Ah-ah-ah-ah-
au-au-uhu!!! Ma pesesin oma nägu ja käsa,
ennekui ma siia tulin, jamuidugi!

Pickering (naerdes). Ega te oma meelitustega
loodetawasti tal pääd segi ei aja, Hig-
gins.

Pr. Pearce (rahutult). Oh, ärge seda ütelge, ar-
muline härra. Tüdrukü pääd wõib mitmel
wiisil segi ajada. Ja keegi ei oska seda
paremini kui professor Higgins. Ma loo-
dan, armuline härra ei julgusta teda mit-
te monda rumalust tegema.

Higgins. Mis on elu muud, kui kunstlikult
väljakutsutud rumaluste ahel? Raskus on
neid leida. Ainult mitte talgi ühte wõi-
malust mööda lasta, see ei tule igapäew.
Ma teen sellest kasimata uulitsatüdru-
kust hertsoginna!

Liza (protesterib kowasti selle waate vastu
enese üle). Ah-ah-ah-ah-au-au-au-uhu!

Higgins (waimustatult). Ja, kuue kuuga - kol-
mega - kui tal hää kuulmine ja paenduw
keel on - wotan ma teda igalepoole kaasa
ja esitelen, kuidas ma tahan. Hakkame täna
sellega pääle, kohe - silmapilk. Wiige
tüdruk wälja, proua Pearce, ja pesege te-
da, ooruge teda liiwaseebiga, kui teisiti
ei lähe. Kas koogis tublit tuld on?

Pr. Pearce (protesterib). Ja, aga -

Higgins (nagu pööraselt edasi). Tõmmake tal
koik riided seljast maha ja põletage nad
ära. Telefonerige Whiteleyale wõi kellele-
gi teisele, ta saatku siia ülikondasid,
walmis riideid esialgu. Mähkige ta seni
prüuni paberi sisse.

Liza. Teie ei ole kellegi gentleman, tõesti
mitte. Niisugustest asjadest kõnelda! Mina
olen auus tüdruk, jamuidugi, ja ma tean, kes
teiesarnatsed on, jamuidugi.

Higgins. Teie wäikselinna häbelikkust ei wõi
meie siin tarwitada, wäikene. Teie peate
oppima ennast ülespidama nagu hertsogin-

na. Käige temaga minema, proua Pearce. Kui ta teile kõige väiksemaidgi raskusi teeb, andke talle walu.

Liza. Ma kutsun politsei, januidugi.

Pr. Pearce. Aga ma ei tea mitte, kuhu ma tüdruku pean panema.

Higgins. Pange solgipangi.

Liza. Ah-ah-ah-au-au-au-uh!

Pickering. Minge ikka, Higgins, olge ometi moistlik.

Pr. Pearce (kindlalt). Teie peate nõistlik olema, professori härra, tööpoolest! Teie ei tohi mitte igahühte sel wiisil haawata.

Higgins (üllatatult, lahkel). Mina haawan kedagi? Mu armas proua Pearce, mu armas Pickering, mul ei olnud kunagi mitte väiksematgi tahtmist kedagi haawata. Ainus asi, mida ma Teilt nõuan, on, et teie selle waese tüdruku wastu hääd olete, et Teie selle lapse wastu kõiki neid väikseid lahkusi üles näitate, mis tarwis on et teda uue olukorra wastu elus ette walmistada ja warustada. Kui ma mitte küllalt selgelt seda ütelnud ei ole, siis tuli see sellest, et ma mitte tema ja teie õrnu tundeid haawata ei tahtnud.

Pr. Pearce (Pickeringile). Noh, kas Teie juba kunagi midagi sarnast olete kuulnud?

Pickering (naerab südamest). Mitte ialgi, proua Pearce.

Higgins (kannatlikult). Mis on?

Pr. Pearce. Et ühte tüdrukut mitte nagu räni kiwi rannast üles ei woi korjata.

Higgins. Miks mitte?

Pr. Pearce. Miks mitte? Aga Teie ei tea temas ometi mitte midagi. Kes on siis tema wanimad? Võib olla, on ta mehel.

Liza. Lora.

Higgins. Waadake! Nii nagu tüdruk seda päris oigesti ütleb, lora! Kas Te siis aru ei saa, et ta weel noor on, et ta päris wast ne wälja saab nägema, kui Teie ta üle-

pesenud olete? Kas Teie ei tea, et naene sellest klassist üks aasta pääle pulmi wäljanäeb nagu wiiekümneaastane ära kurnatud eit?

Liza. Kes peaks mind wõtma?

Higgins. Jumala eest, Eliza, uulitsad saawad nende mmeste surnukehadega kaetud olema, kes Teie pärast endid maha lasewad, enne weel, kui mina Teiega walmis olen.

Pr. Pearce. Rumalus, armuline härra, Teie ei tohi temaga mitte nõnda rääkida.

Liza (tõuseb püsti, paneb shalli ümber ôlade). Ma lähen. Ta on mõistuse kaotanud. Ma ei lase mitte enesele ühe hullu poolt tunde anda.

Higgins (lühidalt). O tõesti, ma olen hull. So? Olgu. Proua Pearce, teie ei ole waja neid uusi riideid mitte tellida. Wisake see inimene wälja.

Liza (nuttes). Ei - eh. Teil ei ole ôigust mind puutada.

Pr. Pearce. Sa näed nüüd, mis sellest wälja tuleb kui häbemata oldakse. (Näitab ukse poole). Siit palun.

Liza (pistab nutma). Mulle ei ole riideid waja, ma ei oleks neid kunagi wastu wõtnud, ma woin enesele ise oma riided osta.

Higgins. Teie olete tänamata, halb tüdruk. See on tänu selle eest, et ma teid uulitsarennist wälja tahtsin tõmmata, Teid ilusasti riidesse panna ja teist daamet teha.

Pr. Pearce. Pidage, professori härra, seda ma ei luba. Kes siin halb on, see olete Teie. Mine koju oma wanemate juurde, tüdruk, ja ütle neile, et nad sinust rohkem hooliksiwad.

Liza. Mul ei ole wanemaid. Nad ütlesiwad, ma olewat suur küllalt, et ise omale ülespidamist teenida, ja näitasiwad mulle ust.

Pr. Pearce. Kus on sinu ema?

Liza. Mul ei olegi ema. Minu kuues wôôrasema wiskas mu uksest wälja. Aga ma sain ilma

wôörasemata läbi, ja ma olen auus tüdruk
jamuidugi.

Higgins. Nii siis. Mis peab siis, taewa pä-
rast, see terve jant tähendama? Tüdruk ei
ole mitte kellegi oma - ei ole kellegil
kasulik, wäljaarwatud minule. Teie woite
teda kasulapseks wotta, proua Pearce, ma
olen kindel, et üks tütar Teile palju
nalja teeks. Jätke siis see lobisemine,
wiige laps alla ja -

Pr. Pearce. Aga mis peab temast saama? Kas ta
palka peab saama? Olge mõistlik, professo-
ri härra.

Higgins. O makske talle kui palju Teie hääl-
arwate ja kirjutage see majapidamiseraa-
matusse sisse. Aga, taewakene, mis teeb ta
rahaga? Tal saab söök ja riided olema. Ta
hakkab ainult jooma, kui Te talle raha
annate.

Liza. Teie olete toores inimene! Niisugune
wale. Mitte keegi ei wõi ütelda, et mina
kunagi tilga napsi oleksin wõtnud.

Pickering (häätahtliliselt protesteerides). Kas
Te ei usu, Higgins, et tüdrukul ka natuke
tundeid wõiks olla?

Higgins (waatleb tüdrukut arwustades). Oh ei
seda ma ei usu. Igatahes ei ole tal tun-
deid, mille pääle meie mõtlema peaksime.
(Lõbusalt). Eks ole, Eliza?

Liza. Minul on justament niisama palju tun-
deid kui igal teisel.

Higgins. Raskus saab selles seisma, et talle
oiget grammatikat kätte õpetada. Ainult
wäljaraakimine ei aita küllalt.

Pr. Pearce. Jääge asja juurde, palun, professo-
ri härra. Ma tahaksin teada, missugune koht
tüdrukul siin peab olema. Kas ta peab pa-
ka saama, ja mis saab temast siis, kui Te
õpetus lõpule on jõudnud. Teie peate na-
tuke tulewikusse waatama.

Higgins. Mis peab temast siis saama, kui min-
ta uulitsale jätan? Ütelge mulle seda,
proua Pearce.

Pr. Pearce. See on tüdruku asi, professori härra, mitte Teie asi.

Higgins. Noh, kui ma temaga walmis olen, wõime ta jälle uulitsale tagasi tougata, siis saab see jälle tema asi olema. Nii on siis kõik korras.

Liza. O, Teil ei ole südant rinnus. Pääle esi- enese ei ole Teil enam midagi olemas. Mi- nule on sellest küllalt, mina lähen. Teie peaksite häbenema, jamuidugi, seda peaksite Teie.

Higgins. (wõtab äkki kompwekikarbi klawerilt) Wõtke paar pralinee.

Liza. (waatleb igatsedes kompwekkisid) Kes teab, mis neil sees on. Ma olen tüdrukute käest kuulnud kellele teiesugused midagi sisse on andnud.

(Higgins wõtab sulenoa lõtkab ühe prali- nee pooleks, pistab ühe poole enesele su- hu ja pakub teise Lizale).

Higgins. Usalduse ja usu pääle, Eliza, mina söön ühe poole, Teie teie (Liza awab suu et wastata, Higgins pistab talle poole pralinee'd suhu). Teie peate neid igapaew terwed karbid, iga päew terwed waadid saama. Teie peate neist elama, noh?

Liza. (kes pralinee ära on söönud, kuna ta pesaegu tema pärast ära oleks lämbunud) Ma ei tahtnudgi teda süüa, Ma olen aga liiga haritud et teda wäljasülitada!

Higgins. Kuulge, Eliza, ma usun, teie ütlesite, et Teie taksameetris siia olete tulnud?

Liza. Ja, mis sellest on? Mul on niisama palju oigust taksameetrit wõtta kui igal tei- selgi.

Higgins. Jamuidugi, Eliza, seda teil on. Ja tu- lewikus wõite teie niipalju taksameetrid tarwitada kui Te ainult soovite Teie wõite iga päew taksameetris edasitagasi ja ümber terve linna soita. Mõtelge selle kõige üle järele, Eliza.

Pr. Pearce. Professori härra, Teie wiite tüd- ruku kiusatusesse, see ei ole ilus. Ta

peaks tulewiku pääle mõtlema.

Higgins. Tema wanaduses, lollus! Aega on küll-
lalt tulewiku pääle mõtelda, kui tulewik
ku enam ei olegi. Ei, Eliza, tehke nagu se
daame. Mõtelge teiste inimeste
tulewiku pääle, aga mitte ialgi oma enes
tulewiku pääle. Mõtelge shokoladi, taksa-
meetrite, kulla ja kalliskiwide pääle.

Liza. Ei, ma ei taha kulda ega kalliskiwisid
Mina olen auus tüdruk, jamuidugi. (Istub
jälle ja katsub auuääriline wäljanäha)

Higgins. Selleks woite ka jääda, Eliza, proua
Pearce kaitse all. Ja teie peate ühele
imeilusate wurrudega kaardiwäe ohwitse-
rile mehele minema, ühe marquis'i pojale
kes teda pärandusest ilma jätab, sest et
ta teid kosib, marquis teeb aga oma otsu
se jälle ümber, kui ta teie iludust ja
hääd südant näeb.

Pickering. Wabandage, Higgins, aga ma pean
toesti wähele sagama. Proua Pearcel on
täiesti õigus: Kui tüdruk ennast kuus
kuud ühe katse jaoks teie kätte peab
usaldama, siis peab ta ka kindlasti ot-
sustada woima, mis ta teeb.

Higgins. Kuidas ta seda woib? Ta ei suuda
millegi üle otsustada, aga kas seda meis
keegi woib? Ja kui meie seda woiksime, ka
meie siis weel kunagi midagi ettewõtak-
sime?

Pickering. Wäga waimurikas, Higgins, aga mitt
mõistlik. (Elizale) Preili Doolittle -

Liza (keeletult). Ah-ah-ah-au-au-au-uh-!

Higgins. Näete nüüd! See on kõik, mida Eliza
suust kuulda saab. Ah-ah-au-uh! Mis aita-
wad sääl seletused! Kui ohwitser peaksit
teie seda teadma: Käskige teda: see on
see, mis talle waja. Eliza, teie saate
järgmised kuus kuud siin elama ja ime-
ilusasti konelema oppima nagu mõni prei-
li lillekaupluses. Kui Teie wirk olete j
kõike teete, mida Teid kästakse, peate
Teie kenas magamisetoas magama, palju

süüa ja raha saama, et enesõle pralineesid osta ja taksameetrites väljasõituseid teha. Kui Teie üleannetu ja laisk olete, pandakse Teid pesukööki prussakate hulka magama ja proua Pearce peksab Teid luuwarrega. Kui kuus kuud mööda, sõidate tõllas ja imetoredasti riides Buckingham-Palasti. Kui kuningas aru saab, et Teie mitte lady ei ole, siis viib politsei teid wangikotta, kus Teil hoiatuseks teistele kõrgele tükkijatele lillomüjatele pää otsast maha lõõdakse. Kui Teid aga mitte ära ei tunta, saate seitse shillingit ja kuus penny kingituseks, et preili elu ühes kaupluses elata. Kui teie selle ettepaneku tagasi lükate, olete teie väga tänamata, halb tüdruk, ja inglid saavad Teie pärast kurwad olema. (Piceringile). Noh, kas nüüd rahul olete, Picering? (Proua Pearcele). Kas ma woin seda selgenini ja otsekohesemalt ütelda, proua Pearce?

Pr. Pearce (kannatlikult). Ma arwan, Teie teeksite paremini, kui Teie mind üksi tüdrukuaga kenasti rääkida laseksite. Ma ei tea tõesti mitte, kas ma teda oma hooli alla wõtma ja üleüldse nõuus olema pean. Ma tean muidugi, et Teie temale midagi halba ei taha teha, aga kui see teie üle wõimu saab, mida Teie "huwiks inimeste väljäärääkimise kohta" nimetate siis ei mõtle ega hooli teie ialgi, mis teile wõi teistele juhtuda wõib. Tule kaasa, Eliza.

Higgins. See on päris õige, ma tänan Teid, proua Pearce. Wiige ta wannituppa.

Liza. Teie jääte inimene, teie! Teie toores inimene! Ma ei jää mitte siia, kui see mulle ei meeldi. Ma ei lase ennast mitte kellegi poolt peksta. Ma ei ole kunagi Buckingham-Palasti tahtnud sõita, mitte kunagi. Mul ei ole ialgi politseiga tegemist olnud, minul mitte, mina olen auus tüdruk -

Pr. Pearce. Ära wasturäägi, tüdruk, sina ei sa härrast aru. Tule kaasa. (Ta näitab teed ukse poole ja hoiab selle Eliza jaoks lahti).

Liza (väljämilles). Mis ma ütlen, on õige. Ma ei tahagi kuninga juurde minna, kui see mul pää peab maksma. Kui ma teadnud oleksin, mis asja sisse ma ennast annan, ei oleks ma siia tulnudgi. Ma olen ikka auu tüdruk olnud; ei ole kunagi selle pääle mõtelnud, et temaga sõna kõnelda. Ma ei ole talle mitte midagi wõlgu; ja mulle ota ka päris ükskõik. Ja ma ei taha mitte enesega nonda ümber käia lasta, ja tundmusi on mul ka niisemapaalju nagu igal teiselgi - (proua Pearce paneb ukse kinni, ja Eliza kaebtusi ei ole enam kuulda Pickering tuleb kamina juurest tooli juurde ja istub kaksiratsi känd risti selja taga tooli pääle).

Pickering. Andke mulle üks otsekohene küsimine andeks, Higgins: Kas te olete auus mees, kui asi naestesse puutub?

Higgins. Kas teie olete kunagi ausat meest leidnud, kui asi naestesse puutub?

Pickering. Ja, wäga sagedasti.

Higgins. Noh, mina mitte. Ma leiain, et naene sel silmapilgul, kui ma ta enesele lähedale lasen, armukadedaks, paljunõudwaks, umbusklikuks ja pagana tüütawaks läheb. Kui mina aga kellegile olen lähenenud, siis lähen mina omakasupüüd waks ja isemeelseks. Muidugi, niikaua kui see üks-teisele järeljooksmine on, ei ole selles midagi, sest et meie mõlemad siis ühise sihi poole püüame. See jouab aga ainult silmapilku täita, mitte aga terwet elu. Kui see mööda on, siis saadakse aru, et naesed hoopis midagi muud tahawad kui meie.

Pickering. Mida mäituseks?

Higgins. O jumal teab! Wist tanab naene oma enese elu elada, ja mees oma elu. Ja iga-

üks katsub teist wastupidi wedada. Üks tahab põhjapoolle minna, teine lõunapoolle, ja selle tagajärg on, et mõlemad idapoolle peavad minema, ehk nad küll mõlemad idatuult wiikawad. Nii seisab mina siin kui kindel wanapoiss; ja selleks saan ma arwatawasti jääma.

Pickering. Ah, Teie teate, mis ma arwan. Kui mina selles asjas kaastegew pean olema, tunnen ma ennast tüdruku eest wastutaw olewat. Ma usun, see on iseenesest mõistetaw, et tüdruku seisukorda mitte kurjasti tarwitata ei tohi.

Higgins. Mis, see olewus? Püha, ma kinnitan seda teile. Waadake, ta saab minu õpilane olema, ja kui õpilased mitte pühad ei oleks, oleks õpetuseandmine woimata. Ma olen määratu hulga Amerika miljonäride tütreid Inglisekeelt õpetanud rääkima, kõige ilusamaid maailma naesterahwaid. Ma olen karestatud. Nad woiksid niisama hästi puutulbad olla, ma woiksin niisama hästi puutulp olla, on nagu - (Proua Pearce awab ukse, tal on Eliza kübar käes).

Higgins. Noh, proua Pearce, kas kõik on korras?

Pr. Pearce (ukse juures). Ma tahaksin Teid ainult ühe sonakese pääle paluda, professori härra, kas tohin?

Higgins. Ja muidugi, astuge sisse. (Proua Pearce tuleb mõlema meesterahwa wahele). Ärge seda ärapoletage, proua Pearce, ma tahaksin seda ilmaimet alalhoida. (Wõtab kübara).

Pr. Pearce. Palun käige selle kübaraga hästi ettewaatlikult ümber, professori härra. Ma pidin talle lubama teda mitte ärapoletada, aga ma oleksin teda parema meeliga natukeseks ajaks ahju pistnud.

Higgins (paneb kübara ruttu klaweri pääle). Ma tänan Teid. Noh, mis teil mulle ütelda on?

Pickering. Kas ma eksitan?

Pr. Pearce. Sugugi mitte, pääliku härra. Ah, professori härra, olge palun oma sõnade walikus wäga ettewaatlik, kui Teie tüdruk juuresolekul räägite.

Higgins (karmilt). Muidugi. Ma olen oma sõna walikus alati ettewaatlik. Miks te mull seda ütlete?

Pr. Pearce (kindlalt). Ei, professori härra, teie ei ole sugugi mitte ettewaatlik, kui teie midagi üles ei leia ehk wähe kartsuks lähete. Noh, minu wastu see ju mida ei tähenda, ma olen sellega harjunud. Aga tütarlapse kuuldes ei tohi Teie tõesti mitte wanduda.

Higgins (pahaselt). Mina wannun! Mina ei wante mitte räägi. Ma põlgan seda kommet. Mis pagan Te oige arwate?

Pr. Pearce. See p see on, mis ma arwan, professori härra, Teie wannute üleliiga palju. Mul isiklikult ei ole Teie wandumise ja seimamise wastu mitte midagi ja Teie mitte pagan ja kus pagan ja kes pagan -

Higgins. Proua Pearce, niisugused sõnad Teie huultelt - on see siis võimalik?

Pr. Pearce (eksitamata edasi kõneldes). Aga üks teatav sõna olemas, mida ma palume pean mitte tarwitada. Tüdruk tarwitas teda ise praegu, sest et wannuwesti liiga kuum oli. Ta ei mõista paremini, ta on seda oppinud, kui ta ema teda põlwedel kilitas, aga Teie saust ei tohi ta seda mitte kuulda.

Higgins (kergelt). Ma ei wõi ennast süüdistada, et mina seda kunagi oleksin tarwitanud, proua Pearce, ehk olgu siis äärmise ja põhjendatud ärituse silmapilgul.

Pr. Pearce. Alles täna hommiku tarwitasiwad professori härra seda sõna oma söögi, saia, saabaste ja setteri kohta.

Higgins. Ah nii! See oli ainult alliteratsioon pärast, proua Pearce. Luuletaja juures üsna loomulik.

Pr. Pearce. Noh, nimetage seda kuidas Te tahate, igatahes palun ma Teid, selle eest hoolitseda, et tütarlaps seda sõna enam Teie suust kordagi ei kuuleks.

Higgins. O, wäga hää, wäga hää. Kas see kõik on?

Pr. Pearce. Ei, professori härra. Meie peame ka, mis isiklikusse puhtusesse puutub, tüdruku wastu õige karmid olema.

Higgins. Muidugi, päris õige wäga tähtis.

Pr. Pearce. Ta ei tohi nimelt oma riiete poolest mitte lohakas wõi korratu olla ja oma asju mitte wedeleada lasta.

Higgins (pühalikult). Õige. Mul oligi juba nou teie tähelepanemist selle pääle juhtida. Need wäiksed asjad on tähtsad, Pickering. Pea krossi silmas, taaler peab ennast isegi silmas. See maksab isikliste harjumiste kohta niisama nagu raha kohta.

Pr. Pearce. Ja muidugi, professori härra. Kas ma tohiksin Teid siis weel paluda einel mitte öökuues ilmuda ja teda igatahes mitte nii sagedasti kui seni talwrätiku asemel tarwitada. Ja kui Te näi hää oleksite ja mitte kõike ühelt taldrektult ei sööks, ja sedlepääle mõtleksite, et supitirinat mitte puhta laudlina pääle panna, siis oleks see tüdruku iseäranis hääks eeskujuks. Teil on ju weel neeles, et Teie hiljuti ühe kalaluu pärast, mis marmeladi sees oli, peaaegu ära oleksite lämbunud.

Higgins. Ma woin ju seda küll mõnikord teha, kui mu mõtted laokil on, aga ma ei tee seda ometi mitte harjunud kombe järele. Aga minu öökuub lõhnab hirmsasti bensini järele.

Pr. Pearce. Kahtlemata, professori härra. Aga kui Teie ainult sõrmed ära pühiksite -

Higgins. Hää küll, hää küll. Ma pühin nad teilewikus oma juukstes ära.

Pr. Pearce. Loodetawasti ei ole te mitte haawatud, professori härra.

Higgins. Mitte sugugi, mitte sugugi. Teil on täiesti õigus, ma pean ennast tüdruku ees kokku võtma. Kas see kõik on?

Pr. Pearce. Ei, professori härra. Kas wõib tütarlaps mõnda Teie Jaapani tiietest tarvitada, mis Teie reisilt kaasa toite? Ma ei wõi teda tõesti mitte jälle tema wägnadesse riietesse toppida.

Higgins. Muidugi. Nagu tahate. Kas see kõik on?

Pr. Pearce. Ma tänan, see on kõik. (Läheb wälja.)

Higgins. Kas teate, Pickering, sel naesterahwal on uskumata ettekujutused minu kohta. Ma olen häbelik, tagasihoidlik inimene. Ma ei saanud ialgi ennast tõesti täiskaswanuks ja hädaohtlikuks tunda nagu teised mehed. Ja siiski on ta kindlas arwamises, et ma isemoolne, kark inimene olen. Ma ei saa sellest aru. (Prova Pearce tuleb tagasi.)

Pr. Pearce. Wabandage, professori härra, aga piinlikud lood algawad juba. All seisab üks prügiwedaja, Alfred Doolittle, kes Teiega soovib rääkida. Ta ütleb, et Teie juures tema tütar olewat.

Pickering (tõuseb püsti). Noh, ma tänan. (Läheb kamina juurde tagasi.)

Higgins (ruttu). Saatke see kelm üles.

Pr. Pearce. Hää küll, professori härra. (Läheb wälja.)

Pickering. Ta ei ole wast sugugi kelm.

Higgins. Lollus, muidugi on ta kelm.

Pickering. Kas ta nüüd seda on wõi mitte, ma lardan, meil saab temaga sekeldusi olema.

Higgins. Oh ei, seda ma ei usu. Kui kellelgi meist siin sekeldusi peaks olema, siis peab temal neid minuga olema, aga mitte minul temaga. Ja igatahes saame meie temapoolt midagi huwitawat kuulda.

Pickering. Tüdruku üle?

Higgins. Ei, ma arwan tema murrakut.

Pickering. Ah so!

Pr. Pearce (ukse juures). Doolittle, professori härra. (Laseb Doolittle sisse ja läheb ise ära.

(Alfred Doolittle on wanem, aga tugevapooline prügiwedaja, oma elukutse mündris; tal on kübar pääs, mille äär kaela ja olasid katab. Tal on hästi markeeritud ja oige huwitawad näojooned ja paistab ilma kartuseta ja südametunnistusega olewat. Tal on haruldaset paenduw hää, selle tagajärjeks on, et ta oma tundmusi takistamata awaldab. Tema silmapilkne olek tunnistab haawatud auu ja tosisit meelekindlust).

Higgins. Tere hommikust. Wõtke istet.

Doolittle. Tere hommikust, auulik härra. (Istub täis auuwäärtust). Ma tulen ühe wäga tosisise asja pärast, auulik herra.

Higgins (Pickeringile). Sussex'is üles kaswanud, ema Walesist, kui ma mitte ei eksi. (Doolittle awab imestades suu, Higgins jätkab). Mis te tahate, Doolittle?

Doolittle (ähwardades). Ma tahan oma tütart, muud midagi. Saate aru?

Higgins. Iseenesest mõista. Teie olete tema isa, eks ole? Teie ei usu ometi, et pääle Teie ka weel mõni teine teie tütart tahab, eks ole? Mind rõomustab wäga, et Teil weel sädeke perekonna tunnet on? Teie tütar on ülewal. Wõtke ta kohe kaasa.

Doolittle (tõuseb püsti, wäga juhmilt). Mis?

Higgins. Wõtke tüdruk kaasa. Kas te wast enesele ette kujutate, et mina Teie asemel Teie tütre eest hoolt kandma pean?

Doolittle (protesterib). Na, na, waadake, armuline härra, kas see mõistlik on? Kas see oige on ühte meest niiviisi ülelüüa? Tüdruk on minu oma. Ta on aga Teie juures. Mis see siis weel minusse puutub?

Higgins. Teie tütre oli julgus, mulle majasse tormata ja minult nõuda, ma pidawat teda mõistlikult kõnelema õpetama, et ta mõnesse lillekauplusesse koha saaks. See

härra ja minu pereemand on terve aeg siin juures olnud. (Läheb tema vastu jämedaks). Kuidas julgete teie siia tulla ja väljapressimise katseid teha? Teie olete tüdruku meelega siia saatnud.

Doolittle (protesterib). Eä, armuline härra.

Higgins. See peab nii olema. Kust Teie muidu teaksite, et ta siin on. See on lõks, kokkuräägitud mäng, ähwardustega raha väljapigistada. Ma telefonerin politseisse.

Doolittle. Arge ometi inimesele nii näkku karake, armuline härra. Kas ma teilt kübetgi olen nõudnud? Ma pöoran selle härra poole: Kas olen ma sõnagi rahast rääkinud?

Higgins. Misjaoks te siis muidu siia tulite?

Doolittle. Noh, misjaoks ma siis peaks tuln olema? Olge inimlik, armuline härra.

Higgins. Teie äraneetud kelm, küll ma Teid opetan, mulle oma tüdruku kaela määrima.

Doolittle. Nii tõesti kui junal mind aidaku armuline härra, ma ei taha teda Teile mitte kaela määrida. Mina ei ole teda mitte ialgi siia saatnud! Ma wannun pühawandega, et ma tüdrukut juba kaks kuud ole näinud.

Higgins. Kust Te siis teadsite, et ta siin

Doolittle (istub tasahiljukesti toolile ja koneleb meelitatavas ja lepitawas toonis). Ma tahan seda Teile ütelda, armuline härra, kui Teie mind ainult rääkida lasete. Mul on nõu, seda Teile ütelda. Ma soovin seda Teile ütelda. Ma ootan, et seda Teile ütelda.

Higgins. Pickering, sel poisil on teataw loomulik kõneand. Pange tema kones seda alajõulise loomuliku muusika külgesündinud rütmust tähele. Mul on nõu seda Teile ütelda, ma soovin seda Teile ütelda, ma ootan, et seda Teile ütelda. Sentimentalrhetorika. Sellest paistab läänepoolt päritolek. See seletab ka tema walelikku ja kelmilikkust.

Pickering. O, palun, Higgins, mina olen ise läänepoolt. (Doolittlele) Kust Teie teadsite, et tüdruk siin on, kui Teie teda mitte siia ei saatnud?

Doolittle. See tuli nõnda, armuline härra. Tüdruk võttis ühe poisikese taksameetris kaasa, et temaga väljascita. See on tema majaperemehe poeg. Ta tahtis wägisi, et tema ta jälle tagasi wiiks. Noh, siis saatis ta poisikese oma asjade järele koju, kui ta kuulda sai, et Teie teda lubate siia jääda. Ma sain poisiga Long Acre ja Endell Streeti nukal kokku.

Higgins. Kõrts, eks ole?

Doolittle. Waese mehe klube, armuline härra. Miks ei peaks ma mitte -

Pickering. Laske teda ometi oma lugu jutustada, Higgins.

Doolittle. Ta jutustas mulle, mis sündinud on ja nüüd küsin ma Teilt, mis oli minu tundmus ja minu kohus kui isal? Ma ütlesin poisile: too mulle asjad. Ma ütlesin -

Pickering. Miks te neid ise ei toonud?

Doolittle. Korteri perenaene ei oleks neid mu kätte usaldanud, armuline härra. See on niisugune naesterahwas, teie teate juba - Ma pidin poisile ühe penny andma, enne kui see pad minu kätte usaldas anda, see väike worukael. Ma tõin asjad oma tütrele ära, et Teid teenida ja lahkust ülesnäidata. See on kõik.

Higgins. Kui palju asju?

Doolittle. Ühe harmoniku, armuline herra, paar pilti, natuke ehteasju ja ühe linnupuuri. Ta ütles, riideid ei olewat talle waja. Mis pidin ma sellejuures mõtlema, armuline herra? Ma küsin seda teilt kui isa. Mis pidin ma sellejuures mõtlema?

Higgins. Ja nii olete teie siis siia tulnud, et oma tüdart hirmsama eest kui surm hoida, hm?

Doolittle. (rõõmsalt, kergendatult, sest et teada nii hästi moistetakse). Nii see on,

armuline härra. See on õige.

Pickering. Aga miks te tema asjad ühes tõite, kui Teil nõu on tüdart kaasa võtta?

Doolittle. Kas ma sõna sellest olen ütelnud et ma teda kaasa tahan võtta? Utelge ise

Higgins (helistab). Te võtate aga tütre kaas ja otsekõbe.

Doolittle (tõriudes). Ei, armuline härra, ärge seda ütelge.

(Proua Pearce avab ukse ja ootab käs kusid).

Higgins. Proua Pearce, see on Eliza isa. Ta on tulnud, et oma last kaasavõtta. Andke tal le tüdruk kätte.

Doolittle. Ei, see on eksitus. Kuulge ometi -

Pr. Pearce. Ta ei saa teda kaasavõtta, professori härra. Kuidas see võimalik oleks? Teie käskisite mind ometi Eliza riideid ärapäletada.

Doolittle. Nii on õige. Ega ma ometi tüdruku nagu alasti ahvi läbi uulitsate ei võid wedada. Eks ole? Otsustage ise.

Higgins. Teie olete minu vastu toonitanud, e Teie oma tüdart kätte tahate. Võtke oma tütar. Kui tal riideid ei ole, tehke, et ta minema saate ja ostke talle riided.

Doolittle. Kus need riided on, milles ta tuli? Kas mina nad ära põletasin või Teie proua sääli -

Pr. Pearce. Mina olen pereenand, kui Te lubate. Ma tellisin Teie tütre jaoks mõned riided. Niipea kui need siin on, võite oma tütre kaasavõtta. Teie võite köögis oodata. Siin palun - (Doolittle tõuseb väga rahutult üles, et teda saata, viivitab siis ja pöörab sobralikult Higgins'i poole).

Doolittle. Kuulake mind, armuline härra, Teie ja mina, meie oleme elutargad mehed, eks ole?

Higgins. O, arwate? On wist parem, kui Teie lähete, proua Pearce.

Pr. Pearce. Seda usun ma isegi, professori

härä. (Läheb oma wäärtust tundes ära).

Pickering. Teil on sona.

Doolittle (Pickeringile). Ma tänan Teid, armuline härä. (Higgins' ile). Noh, kui ma tõtt pean üttelema, siis meeldite Teie mulle üliwäga. Ja kui Teie tüdrukut tahate, ei olegi mul nii kanget soowi teda jälle tagasi koju saada, et ma mitte kokkuleppe pääle walmis ei oleks. Noore naesterahwa kohta on ta ilus, tubli tüdruk. Kui tütart ei maksa teda pidada. Nii siis räägin ma päris otsekoheselt. Ma nõuan ainult minu isaõiguste silmaspidamist. Ja Teie olete wiimane, kes minu käest nõuab, et ma teda üsna müüdu minna laseksin. Sest ma näen juba, et Teie see õiget sorti mees olete. Mis on Teil wiiest naelast sterlingist? Ja mis on mulle tüdruk?

Pickering. Ma arwan, Teie wõiksite mõtelda, et härä Higgins'i plaanid läbi ja läbi auusad on.

Doolittle. Muidugi, sellejuures ma ei kahtle, armuline härä. Kui ma seda ei usuks, nõuaksin ma wiiskümmend.

Higgins (pühas wihas). Kas see peab tähendama, Teie roojane patune, et Teie oma tütre wiiekümne naela eest äramüüksite?

Doolittle. Põhjusemõttelikult küll mitte, aga et ühte härrat, nagu Teie kohustada, oleksin ma nii mõnegi pääle walmis. Seda wõite uskuda.

Pickering. Inimene, kas Teil mingit moraliist tunnet ei ole?

Doolittle (häbenata). Seda ei jõua ma enesele muretseda, armuline härä. Teil ei oleks teda ka, kui Teie nii waene oleksite nagu mina. Ma ei mõtle sellejuures midagi halba, teate. Aga kui Liza sellest midagi peab saama, miks mitte ka mina?

Higgins. Ma ei tea tõesti mitte, mis ma tege- ma pean, Pickering. On küsimata selge, et see morali seisukohalt otse kuritöö oleks, sellele inimesele ühte krossigi

anda. Ja siiski tunnen ma, et tema nõudmise tagast teataw primitiwne õiglusetunne räägib.

Doolittle. Ja muidugi, armuline härra, seda ütlen mina kä. Isa süda, nagu ta olema peab.

Pickering. Noh, seda tunnet tunnen ma. Mulle paistab, aga waewalt õige olewat -

Doolittle. Arge seda ütelda, armuline härra. Arge waadake asja pääle mitte niiviisi. Mis olen mina, mu härrad? Ma küsin teilt, mis mina olen. Mina olen üks neist wäärtusetata waestest. Soda ma olen. Mõtelda selle üle järele, mis see ühele inimesele tähendab. See tähendab, et ta alati keskseisuse kõlbluse wastu ülesastub. Kui kuskilpool midagi olemas on ja mina sellest ainult tükikestgi tahan, on alati seesama lugu. Teie ei ole wäärt, järjelikalt ei wõite seda mitte saada. Aga minu häda on nii sama suur kui selle auuwäärt lese oma, kes kunagi ühe ja sellesama abikaasa surma pärast ühe nädala jooksul kuuest mitmesugusest häätégewast seltsist raha on saanud. Ma ei tarwita vähem, kui mõni auuwäärt mees, ma tarwitan rohkem. Ma ei söö mitte vähem kui tema, aga ma joon wäga palju rohkem. Mul on natuke meelelahutust waja, sest ma olen mõtlew inimene. Mul on lõbustust waja, laulu ja muusikat, kui ma rüsumatud meeleolus olen. Noh, ja ma pean kõige eest justament niisama palju maksma kui auuwäärt inimesed. Mis on keskseisuse moral? Ainult ettekääne selleks, et mulle mitte midagi ei anta. Sellepärast palun ma teid kui gentlemani, seda mängu minuga mitte mängida. Mina mängin Teiega lahtiste kaartidega. Ma olen wäärtusetata ja tahan ka edaspidi wäärtusetaks jääda. Mulle see meeldib, otsekoheselt üteldud. Tahate Teie siis ühte meest, tema loomulikkude kalduwuste pärast ühelüüa ja temale mitte tema enese tütre hindagi anda, keda ta oma pale

higi sees üles on kaswatanud, toitnud ja riidesse pannud, kuni ta suureks küllalt sai, et Teie mõlema huvi äratada? Kas wiis naela palju on? Ma küsin Teilt auu ja südametunnistuse pääle, otsustage ise.

Higgins. Pickering, kui meie selle mehe kolm kuud oma hoole alla wõtaksime, siis wõiks ta walida ministrikoha ja rahwaliku jutlustaja ameti wahel.

Pickering. Mis te selle kohta ütlete, Doolittle?

Doolittle. See ei ole midagi minu jaoks, armuline härra. Ma tänan teid wäga, ma olen kõiki õpetajaid ja pääministrid kuulnud - sest mina olen mõtlew inimene ja pean politikast wõi usust wõi sotsiaalselt uuendusest niisama palju lugu nagu teistestgi lõbudest - ja mina ütlen Teile, see on koera elu, kust küljest teda ka waadatakse. Wäärtuseta waesus, see on minu amet. Wõetagu mistahes seltskondline seisus, siis on see - noh - siis on see ikkagi ainukene, milles minu maitse järele maksab elada.

Higgins. Ma arwan, me peame talle wiis naela andma.

Pickering. Ma kardan, ta tarwitab seda raha halvasti.

Doolittle. Oh ei, armuline härra. Jumala eest mitte. Ärge kartke, et ma selle raha puutumata jätan ja kokku hoidma hakkan ja laiskleja elu elama. Esmaspäewal ei ole sellest ühtegi penny enam olemas. Ma pean jälle niisama tööle hakkama nagu ei oleks mul seda raha mitte ialgi olnud. Teie wõite selle pääle kihla wedada, see ei tee mind mitte kerjuseks. Ainult üks pidusöök minu ja "madami" jaoks, et meil lõbu, teistel teenistust ja teil selle mõtte juures rahuldatus tunne oleks, et Teie raha mitte ära ei ole raisatud. Teie ei wõiks seda mitte paremini liikuma panna.

Higgins. Selle wastu ei saa seista. Anname talle kümme naela.

Doolittle. Ei, armuline härra; madamil' ei oleks südant kümmet naela wälja anda ja mul wast ka mitte. Kümme naela on hulk raha. See paneb inimese järelemõtlemä. Ja siis jumalaga õndsus. Andke mulle ainult niipalju kui ma palun, armuline härra, mitte ühte penny rohkem ega vähem.

Pickering. Miks ei astu Teie oma "madamiga" mitte abielusse? Ma ei tahaks niisugust kõlblusewastast olekut mitte hää meelega toetada.

Doolittle. Ütelge seda talle ainult, armuline härra. Ütelge seda talle ainult. Mina olen walmis. Mina olen see, kes selle all kannatab. Mul ei ole tema üle wõimu, ma pean tema wastu lahke olema, pean talle kingitusi tegema, ma pean temale armetu palju riideid ostma, ma olen selle naese ori, armuline härra, ainult sellepärast, et ma mitte seaduslik mees ei ole, ja ta teab seda wäga hästi. Ma tahaksin teda niikaugemale saada, et ta minuga abielusse heidaks. Käige minu nõu järele, härra, wõtke Eliza ära, kuni ta weel noor on ja paremini weel ei mõista. Kui teie seda mitte ei tee, saate seda kahetsema. Kui Teie seda teete, saab tema seda kahetsema. Aga see on, ikka parem, sest Teie olete mees ja tema on ainult naesterahwas ja ei tea üleüldse mitte, mis õnnelik olla tähendab.

Higgins. Pickering, kui meie seda meest weel üks minut kuulatame, siis kaowad ka meie kõige wiimsed põhjused. (Doolittlele) Wiis naela, usun ma ütlesite teie. (Ta wõtab oma kirjatasku).

Doolittle. Suur tänu, armuline härra.

Higgins. Kas Te täiesti kindel olete, et Teie kümnet mitte wõtta ei taha?

Doolittle. Praegu mitte, armuline härra, wõib olla mõni teine kord.

Higgins (annab talle wiienaelalise paberi).

Palun!

Doolittle. Ma tänan Teid, armuline härra. Hääd päewa. (Ta ruttab ukse juurde, täis kartust, oma saagiga minema pääseda. Kui ta ukse awab näeb ta oma tütart wastutulewat, kes Jaapani kimonos, pestud ja soetud on. Teda ei woi kuidagi wiisi ära tunda. Proua Pearce on sääljures. Doolittle annab auupaklikult teed ja wabandab ennast). Wabandage, armuline preili.

Liza. Lora, kas sa oma enese tütart ära ei tunne?

Doolittle. Jumala eest, see on Eliza!

Higgins. Mis see on? Pagana pihta!

Pickering. Pagana pihta!

Liza. Kas ma mitte rumal wälja ei näe?

Higgins. Rumal?

Pr. Pearce (ukse juures). Palun, professori härra, ärge ühtegi tähendust tehke, mis tüdrukut edewaks wõiks teha.

Higgins (kohusetruult). Ja, üsna õige, proua Pearce. (Elizale). Ja, pagana rumal!

Pr. Pearce. Ah, ma palun.

Higgins (parandab). Ma arwan, wäga rumal!

Liza. Oma kübaraga saan ma päris kena wäljanägemä. (Wõtab oma kübara, paneb päha ja kõnnib elegantset moodu läbi toa ja istub klaweripingi pääle).

Higgins. Üus noed, jumala eest. Haha! See näeb hirmus wälja.

Doolittle (isaliku uhkusega). Noh, ma ei oleks seda ialgi wõimalikuks pidanud, armuline härra, et ta pestult nii kena wälja wõiks näha. Tema wäljanägemine on mulle kiituseks, eks ole?

Liza. No kuule: siin majas wõib kergesti puhtaks saada. Kuuma ja külma wett nõnda palju kui tahad ja pesusoendaja nõnda kuum, et kõrweta sõrmed ära. Pehmed nardjad, et ennast õõruda ja puust seebikauss, mis sinililled järgi lõhnab. Nüüd ma tean, kuidas need daamid nõnda puhtad on.

Pesemine peab neile lõbu olema. Ma tahaksin, nad võikgiwad näha, mis ta meile on.

Higgins. Mind roomustab, et wannituba Teile meeldis.

Liza. O, mitte igas asjas, ja kui te ka pahaks panete, ükskoik.

Higgins. Mis siis mitte korras ei olnud, proua Pearce?

Pr. Pearce. Oh mitte midagi, armuline härra, ei ole kõne väärt.

Liza. Mul oli peaaegu himu teda puruks lüüa, ma ei teadnud enam, kuhu ma vaatama pidin. Aga ma riputasin käterätiku sinna üle, jamuidugi.

Higgins. Mille üle?

Pr. Pearce. Peegli üle, armuline härra.

Higgins. Doolittle, Teile olete oma tüdart liiga waljult kaswatanud.

Doolittle. Mina? Mina ei ole teda üleüldse mitte kunagi kaswatanud, olgu siis wahe-
tewahel talle rihmaga walu andnud. Arge mind selle eest wastutama pange, ta ei ole sellega harjunud, teate, see on kõik. Aga küll Liza Teile wabamad ja kergemad waated warsti omandab.

Liza. Ma olen auus tüdruk, jamuidugi, ja ma ei taha mitte wabamaks ja kergemaks saada.

Higgins. Eliza, kui Teile weel üks ainukene kord ütlete, et Teile auus tüdruk olete, siis wotab teie isa Teid koju kaasa.

Liza. See küll mitte. Teile ei tunne minu isa. Ta on ainult sellepärast siia tulnud, et Teilt natuke raha kätte saada ja ennast täis juua.

Doolittle. Noh, ja misjaoks mul siis muidu raha waja läheks? Wist, et teda kirikus korjamisekotti panna? Ära ole häbemata minu wastu ega nende härrade wastu, muidu wõid sa mind tundma õppida, saad aru?

Higgins. Kas Teil talle weel mõnda nõuu anda on, enne kui Te lähete, Doolittle? Oma õnnistust, näituseks?

Doolittle. Ei, armuline härra, ma ei ole mitte

nõnda tõlp, et oma lastele oma elutarkust hakkan õpetama. On ilma selletagi raske küllalt neid vaos pidada. Kui Teie Eliza waimu tahate harida, teete seda kõige paremini rihmaga. Nägemiseni, minu härrad.

Higgins (rõhuga). Pidage! Teie tulete korralikult oma tütart vaatama. See on Teie kohus, saate aru? Minu wend on waimulik ja ta woiks Teile teie läbirääkimiste juures tütreaga abiks olla.

Doolittle (poigeldes). Muidugi, küll ma juba tulen, armuline härra. Mitte just sel nõudal, sest et ma kaunis kaugel siit töö olen, aga Teie woite kindel olla, et ma pärast tulen. Hääd päewa, minu härrad. (Läheb wälja. Pr. Pearce saadab teda).

Liza. Ärge ometi seda wana walelikku uskuge, ta tahaks parem, et te talle koera pääle ajaksite enne kui ühe waimuliku. Nõndapea te teda enam ei näe.

Higgins. Seda ma ka ei taha, Eliza. Ja Teie?

Liza. Mina ka mitte. Ma ei tahaks teda kõige parema meelega mitte kunagi enam näha. Ta on minule häbiks. Ta korjab närusid, selle asemel et oma elukutses tööd teha.

Pickering. Mis on tema elukutse, Eliza?

Liza. Inimeste käest raha nende taskutest oma taskusse ülekõnelda. Tema pärisamet on mullatöö, ja mõnikord teeb ta ka seda, et kontisid liigutada - ja teenib sellega päris hääd raha. Kas Teie mind siis enam preili Doolittle nimetada ei taha?

Pickering. Wabandage, preili Doolittle, see libises mul ainult niisama suust.

Liza. Oh, mulle ei tee see midagi, see kõlas ainult nõnda kenalt. Nüüd tahaksin ma hää meelega taksameetrit wõtta. Tottenham Court Road'i nurgani sõita, säääl maha tulla ja juhile käsku anda mind oodata ainult sellepärast, et neid tüdrukuid säääl natuke wihastada. Kõnelema ma nendega isegi mõista ei hakkaks.

Pickering. Oodake parem, kuni me Teie midagi

tõesti mooduärsket ostnud oleme.

Higgins. Päälegi ei tohiks Teie oma wanade
soprade pääle mitte üle ôla waadata, nü-
kus Teie suure ilma liige olete. Meie
nimetame seda snobismuseks.

Liza. Ma loodan, et teie niisugust rämps-
nüüd mitte enam minu sõpradeks ei nime-
ta. Nemad on mind küllalt pilganud, kui
selleks juhust oli ja nüüd tahaksin ma
neile natuke kätte tasuda. Aga kui ma
moodu järgi riided pean saama, ootan ma
weel. Ma tahaksin niisuguseid hää mee-
ga Prava Pearee. Hää meelega teie mo-

le õnneka wõidise taluud riided kande
annate kui täewa. Aga see oleks ju päri
riiskimine, kui selle raha suut niisug-
osta wõiks, mis näidate wõib. Päälegi et
ois see nulle kunagi löbu teinud, külm-
dessa riidetesse ronida, isohruwin talwel

Er. Pearee (luleb lagani). Tule, Liza. Uued
riided on selgawatamiseks mis jõudnud

Liza. Ah-ah-ah-ah! (Rattab rüüri).

Er. Pearee (luleb). Järel! Mitte nii rattu,
lühed. (Haneb ukse ukse taga kinni).

Higgins. Pickering, ma oleme siin ahesale
ilma sopi kehtnud.

Pickering. Järel! Järel! Higgins.

(E a r t i a.)

III. WAATUS.

Wastuwõtmisepäew pr Higginsi juures. Ei ole weel kedagi sääl. Tema salongil, mis Chelsea Kais olewas korteris, on kolm akent, mis jõe poole waatawad, ja lagi ei ole mitte nii kõrge nagu see harilikult ühes wanemas niisama suurtsugu majas on. Aknad on lahti ja wiivad ühe triibulise markiisiga palkoni pääle. Kui näoga akna poole ja seljaga wastuolewa seinä poole seistakse, siis on üks seinä sees paremat kätt, kõige kaugema nurga lähedal.

Pr Higgins on Morris'i ja Burne Jones'i auustuses üleskaswanud ja tema tuba, millel mitte wäiksematgi sarnadust

ei ole tema poja omaga Wimpole Streetis, ei ole mitte mööblitega, wäikeste laudadega ja nippasjadega ülekuulatud. Keset tuba seisab suur ottomane, mis ühes waibaga, Morris-tapetiga ja Morris-sist aknakardinatega, brokat-tekkidega ja patjadega ottomanel terwet kaunidust kujutab ja liiga ilus on, et ilmaagsete asjade hulka ära kaduda. Mõned hääd oliwärwipildid, mis kolmekümne aasta eest Grosvenor galeriis wälja pandud oliwad (Burne Jones'i wiisis, mitte Whisteri omas), ripuwad seintel. Ainukene maastik on üks Cecil Lawson Rubensi suuruses. Ka üks proua Higginsi näopilt on näha, nii nagu ta noorespõlwes wäljanägi, kui ta moodust lugu ei pidanud ja ühte neist imeilusatest Rossëtti riietest kandis, mis, kui inimesed kes seda ei osanud, neid karrikerisiwad, 70. aastate esteetiliste wõimatusteni wiisiwad.

Nurgas poiki wastu ust istub pr Higgins, kes nüüd üle kuuekümnne aasta on ja juba ammu sellest üle on, ennast meelega mooduwastu riidesse panna. Ta kirjutab elegantse lihtsa kirjutuselaua juures, tema käe ulatuses seisab helistamisenupp. Kaugel tagapool seisab

üks Chippendale-tool; proua ja tema lähemal olewa akna wahel, teise pool tuba natuke ettepoole üks Elisabethi ajajärgu tool, polsterdamata, toorelt nikerdatud Inigo Jones'i maitstes. Toa nurgad akna lähedal on kahe ottomanega täidetud, mis Morris-nööblikattuniga polstertatud on.

On umbes kell neli päälelõunat. Üks kistakse äkki lahti ja Higgins astub sisse.

Pr. Higgins (ehmunult). Henry, mis sina täna siin teed? Mul on wastuwõtmise päew, sina lubasid, mitte tulla. Mine ruttu koju.

Higgins (sundleb teda). Olgu pääle, ema. Ma tulilin meelega.

Pr. Higgins. Aga seda sa ei tohi. Ma mõtlen seda tõsiselt, Henry. Sa haawad koiki mu sõpru. Nad ei tule enam kunagi, kui nad äärid siit leiawad.

Higgins. Lollus. Ma tean, et ma kergelt juttu ei aja, aga see ei tee inimestele midagi. (Istub Elisabethi ajajärgust tooli pääle).

Pr. Higgins. See, see ei tee neile midagi? Mitte kergelt juttu? Ja kuidas on lugu sinu raske jutuga? Ei, tõesti, mu armas, sa ei tohi mitte jääda.

Higgins. Ma pean jääma. Mul on sinu jaoks ülesanne. Midagi fonetilist.

Pr. Higgins. Ei aita midagi, mu armas, mul on kahju, aga mina ei saa sinu häälikutega walmis ja ehk ma küll häämeelega ilusaid postkaarta sinu patenteritud kiirkirjas wastuwõtatan, pean ma siiski ärakirju hari-likus kirjas lugema, mis sa mulle nii hoolikalt kaasa saadad.

Higgins. Siin ei ole praegu fonetilise asjaga tegemist.

Pr. Higgins. Sa tõendasid seda ju praegu.

Higgins. Aga mitte, nii kaugele, kui asi sinusse puutub. Ma wõtsin ühe tüdruku oma hoolde alla.

Pr. Higgins. Kas see peab tähendama, et tüdruk

sind oma hoole alla on wõtnud?

Higgins. Mitte sugugi, ma ei arwa mingisugust armulugu.

Pr. Higgins. O, kui kahju!

Higgins. Mispärast?

Pr. Higgins. Sa ei ole weel ialgi kedagi alla neljakümmendwiit armastama hakanud. Kunas sa aru saad, et ka noorte naeste hulgas paar üsna kenat on?

Higgins. O, ma ei taha mitte ennast noorte naesterahwastega waewata. Minu ettekujutus armastusewäärilisest naesterahwast on midagi sarnast, mis sinule woinalikult sarnane on. Ma ei jõua ialgi nõndakaugele, et ma ühte noort naesterahwast toesti armastan. On harjumisi, mille juured liiga sügawal on, et neid muuta woiks. Päälegi on nad kõik rumalad anid.

Pr. Higgins. See tüdruk ühes arwatud?

Higgins. Ja muidugi. Ta tuleb sulle täna woorsile.

Pr. Higgins. Ma ei mäleta mitte, et ma teda oleksin kutsunud.

Higgins. Sina mitte. Mina kutsusin teda. Kui sina teda tundnud oleksid, ei oleks sa teda mitte kutsunud.

Pr. Higgins. Tõesti? Mispärast?

Higgins. (touseb püsti oma rahaga ja wõtmega taskus kolistades). Noh, asi on nii: ta on lihtne lille müüja. Ma wõtsin ta uulitsalt oma hoole alla, kui ta lillesid müüs.

Pr. Higgins. Ja kutsusid teda minu wastuwõtmise päewaks minule woorsile.

Higgins. O, küll see läheb üsna hästi. Ma õpetasin teda korralikult kõnelema ja tal on kindlad näpunäited ülespidamise kohta. Ta peab kahe aine juurde jääma, ilma ja terwise juurde, igalühel ütkema, et ilus päew on, ja küsima, kuidas terwis on, tead sa - ta ei tohi mitte üleüldiste asjade kallale minna. Siis ei juhtu midagi.

Pr. Higgins. Ei juhtu midagi? Kui meie terwise, meie sisemise inimese, woib olla meie

wälise inimese üle räägitakse. Kuidas
 wõisid sa ometi nii rumal olla, Henry?
Higgins. Noh, millestgi peab ta ju ometi rää-
 kima! (Istub jälle). Oh, ta saab ennast pä-
 ris hästi ülespidama. Ära karda. Pickering
 on minule abimeheks. Ma olen midagi kihl-
 weo sarnast ette wõtnud, et ma teda kuue
 kuuga hertsoginna päha esiteleda wõin.
 Ma algasin paari nädala eest temaga pää-
 le, ja ta edeneb nagu kulutuli. Ma wõidan
 oma kihlweo. Tal on peenike kuulmine ja
 teda õpetada on kergem kui minu õpilasi
 seltskonnast, sest et ta ühte päris uut
 keelt pidi õppima. Ta räägib peaargu nii-
 sama hästi inglisekeelt kui sina Prant-
 susekeelt.

Pr. Higgins. Sellest jätkub igaks juhtumiseks

Higgins. Ja ja ei.

Pr. Higgins. Mis see peab tähendama?

Higgins. Tead sa, ma seadsin ta wäljarääkimi-
 se korda, aga ei tohi mitte ainult arwes-
 se wõtta, kuidas üks tütarlaps räägib,
 waid ka mis ta räägib. Ja see 'p see on,
 mille juures - (neid eksitab toatüdruk,
kes külalisi teatab).

Toatüdruk. Proua ja preili Eynsford Hill.

(Läheb ära).

Higgins. O jumal! (Tõuseb väga pahaselt püs-
 ti).

(Pr. ja prl. Eynsford Hill on ema ja tü-
 tar, kes Covent Gardenis wihma eest war-
 ju otsisid. Ema on hästi kaswatatud,
 rahulik ja tal on see häbeliku waesuse
 harilik kartlikkus juures. Tütar annab
 enesele seltskonnas koduse daame sunni-
 tud kindluse: suurustamise, uhke paista
 tahtwa waesuse tüüp).

Pr. Eynsford (pr. Higginsile). Kuidas Teie käs-
 käib? (Raputawad üksteise käsa).

Clara. Kuidas terwis? (Käeraputused).

Pr. Higgins (esiteleb). Minu poeg Henry.

Pr. Eynsford. Teie kuulus poeg? Ma olen nii
 väga igatsenud Teid tundma õppida, pro-

fessori härra.

Higgins (urisedes ilma ühegi liigutusega tema poole) Wäga roomustaw! (Kumardab äkki)

Clara (läheb sõbralikult tema juurde). Tere, härra professor.

Higgins (wahib talle käed taskutes otsa). Ma olen Teid kõrd juba kusgil näinud. Mul ei ole mitte kõige vähematgi aimu kus, aga teie häält olen ma juba kusgil kuulnud. Ükskõik. (Istub maha niisugusel wiisil, nagu ootaks ta, et nad jälle lähewad).

Pr. Higgins. Kahetsedes pean ma tähendama, et mu kuuljal pojal häid kombeid ei ole. Ärge seda temale pahaks pange.

Clara (lustilikult). Seda ei tee ma niikuinii mitte. (Istub ottomane pääle).

Pr. Eynsford Hill (natuke ehmunult). Sugugi mitte. (Istub ottomanele oma tütre ja pr. Higginsi wahela, kes oma tooli kirjutusolawa juurest ümber käänas).

Higgins. O, kas ma wiisakuseta olin? Seda ma ei tahtnud. (Toatüdruk tuleb tagasi ja laseb Pickeringi sisse astuda).

Toatüdruk. Päälik Pickering. (Läheb ära).

Pickering. Tere, proua Higgins.

Pr. Higgins. O, see roomustab mind, et teie tulete. Kas teie proua Eynsford Hilli tunnete? Freili Eynsford Hill. (Kumardused). Päälik tõmbab Chippendale-tooli natuke ettepoole, pr. Hilli ja pr. Higginsi wahela ja istub).

Pickering. Kas Henry Teile ütles, miks meie tulime?

Higgins. Meid eksitati. Pagan wõtku!

Pr. Higgins. O Henry, Henry, tõepoolest -

Pr. Eynsford (poolestsaadik ülestõustes). Kas meie eksitame?

Pr. Higgins (sunnib teda istmele tagasi). Ei, ei. Teie ei oleks paremal ajal tulla wõinudgi. Meie tahame Teid ühe meie sõbraga tuttawaks teha.

Higgins. Ja muidugi, jumala eest. Meile on kahte woi kolme inimest waja. Teie sünnite

selleks niisama hästi nagu iga teinegi.
(Toatüdruk tuleb tagasi ja laseb Freddy
sisseastuda).

Toatüdruk. Härra Eynsford Hill. (Läheb ära)
Freddy (raputab pr. Higginsi kätt). Tere, armu
line proua!

Pr. Higgins. Wäga armas, et tulite. (Esiteleb)
Päälik Pickering -

Freddy (kumardab). Wäga rõõmustaw.

Pr. Higgins. Ma ei usu mitte, et Teie minu
poega tunnete. Prof. Higgins.

Freddy (läheb Higginsi juurde). Wäga rõõmus
taw.

Higgins (waatab talle otsa nagu mõnele tas
kuwargale). Ma tahaksin sellepääle wandu
da, ma olen Teiega kuskil juba kokku ju
tunud. Kus see õige oli?

Freddy. Ma ei mäleta mitte.

Higgins (tõuseb püsti). Noh, see ei tee midagi
istuge. (Raputab Freddy kätt ja peaaegu
wiskab teda Elisabethi ajast tooli pään

Siis sopsab ta ise ottomane päänle pr. ja
prl. Hilli waehele).

Higgins. Noh, siin me siis nüüd oleme, ja mil
lest paganast me nüüd seni kõneleme, kui
Eliza tuleb?

Pr. Higgins. Henry, sina oled Royal Society
ohtute hing. Aga harilikudel juhtumiste
on sinuga raske läbi saada.

Higgins. So? Sellest on mul tõesti kahju.
(Äkki rõõmsalt). Seda ma usun tõepoolest
ise ka. (Naerdes). Hehaha!

Clara (kes Higginsi päänle kui wõimaliku kos
jakandidadi päänle waatab). Ma olen täies
Teie arwamises, ma ei ole ka mitte kerge
kõneainete poolt. Kui inimesed ainult
awalikud olla ja ütelda tahaksiwad, mis
nad mõtlewad.

Higgins. Taewas hoidku!

Pr. Eynsford (jatkab oma tütre plaani). Miks
mitte?

Higgins. Mis inimesed mõtlewad, et nad mõtle
peawad, see on, jumal teab, kole küllalt.

Aga mis nad tõesti mõtlewad, see purus-
taks kõik köidikud. Kas te usute, et see
tõesti armas oleks, kui mina nüüd sellega
väljapahwataksin, mida ma tõepoolest mõt-
len?

Clara (lustilikult). Kas see tõesti nii tsüü-
niline on?

Higgins. Tsüüniline? Kes pagan seda tõendas,
et see tsüüniline on? Ma mõtlen, see ei
oleks kombeline.

Pr. Eynsford (tõsiselt). O, seda te ometi ei
mõtle professori härra?

Higgins. Waadake, enam vähem oleme meie kõik
metslased. Tehtakse ainult nii, nagu ol-
daks tsiwiliseritud ja haritud ja nagu
teataks kõike luulest ja filosoofiast ja
kunstist ja teadusest ja nõnda edasi. Aga
kui paljud meist teawad ka ainult, mis
need nined õigusepoolest tähendawad.

(Pr. Hillile). Mida teate Teie luulest?

(Pr. Hillile). Mida teate Teie teadusest?

(Freddy poole näidates). Mida teab tema
kunstist wõi teadusest wõi muust? Mida,
pagan wõtku, arwate Teie, tean mina filo-
sofiast?

Pr. Higgins (määratu lõbustatult). Wõi häädest
kommetest Henry? (Toatüdruk tuleb tagasi
ja laseb Eliza sisse, kes wainustawalt
riides on ja silmapaistwa distinktsioni
ja kauniduse muljet äratab).

Toatüdruk. Preili Doolittle. (Läheb ära).
(Härrad tõusewad üüsti pr. Higgins niisa-
muti. Higgins läheb Elizale wastu, pakub
talle käewarre ja wiib teda oma ema
juurde).

Higgins. See ta on, ema. (Ta asub kirjutuse-
laua nurgale, pool seistes, pool istudes,
et Eliza tõehelepanna).

Liza (kõnelob pedantlise väljarääkimise kor-
rektisusega ja väga ilusa kõlaga). Tere,
armuline proua, (Ta wõitleb waewalt tähe-
lepandawalt, et H tähte Higgins'i juures
selgesti välja rääkida, aga see läheb

- tal ka täielikult korda). Professor Higgins ütles mulle, et ma tulla tohin.
- Pr. Higgins (imestab teda otsekoheselt). Muidugi. Ma rõõmustan ka väga, et Teid näha saan.
- Pickering. Kuidas Teie käsi käib, preili Doolittle?
- Liza (tema kätt raputades). Päälik Pickering kui ma ei eksi.
- Pr. Eynsford. Ma ei arwa eksiwat, kui ma usun et meie juba waremalt kokku oleme puutunud, preili Doolittle. Mul on Teie silmad meelde jäänud.
- Liza. O, ma rõõmustan väga! (Istub graatsialikult ottomane pääle sellele kohale, kust Higgins praegu lahkus).
- Freddy. Mul on kindlasti juba see au olnud.
- Higgins (äkki püsti). Jumala eest, ja nüüd tuleb mulle kõik meelde. (Kõik wahiwad tal le otsa). Missugune pagana tügu!
- Pr. Higgins. Ma palun sind, Henry (Higgins tahab jälle wastu kirjutuslaua najatada). Ära istu minu kirjutuslaua pääle. Sa teed ta katki.
- Higgins. O pardon! (Läheb diiwani juurde ja istub sinna kaugel teistest nagu ei joutuks ta enam ära kannatada).
- Pr. Higgins (konversatsioonitoonis). Kas Te usute, et wina tuleb?
- Liza. Nõrk depression meie saarte läänes peaks wist küll aegamööda idapoolses sihis edasiliikuma. Ei ole mingisuguseid tundemärkisid olemas baromeetriseisu suure muudatuse kohta.
- Freddy. Haha see on naljakas.
- Liza. Mis selle juures mitte õige ei ole, noormees? Ma wean kihla, et ma õigesti olen rääkinud.
- Freddy. Kas naera ennast surnuks.
- Pr. Eynsford. Ma loodan aga iseäranis, et ilm mitte külmaks ei lähe. Influenta möllab väga kowasti. Ta teeb igal kewadel ringkäigu meie terwes perekonnas.

Liza. Minu tädi suri influentsasse, nii räägiti. Aga mina olen kindlas usus, et wana naene ära nokitseti.

Pr. Higgins (imestades). Ära nokitseti?

Liza. Ja-a-awa! Jumala eest. Mispärast pidi just minu tädi influentsasse surema? Ta oli aasta warem difteritisest väga hästi üle saanud. Ma nägin teda oma enese silmadega. Ta oli juba päris sinine tööpoolest. Kõik uskusiwad, ta on surnud. Aga minu isa kaldas talle nõndakaua wiina kurku, kuni ta nii äkki meeleroostusele tuli, et ta peaaegu lusika alla oleks neelanud. Kuidas võib nii tugew naesterahwas influentsasse surra? Mis tema uue ölest kübaraga on sündinud, mille mina pidin pärima? Keegi on ta ära näppanud. Ja mina arwan: kes kübara ära näppas, see nokitses ka tädi ära.

Freddy. Mis see tähendab "ära nokitsema".

Higgins (ruttu). O, see on uus westetoon. Keda si ära nokitsema tähendab: teda äratapma.

Pr. Eynsford (Elizale kartlikult). Teie ei usu ometi tõsiselt, et Teie tädi äratapeti?

Liza. Miks mitte? Need, kes temaga koos elasiwad, oleksiwad teda ühe kübaranoela pärast äratapnud, rääkimata ühe kübara pärast.

Pr. Eynsford. Aga Teie isa wõis waewaft õigesti talitada, et ta temale niiwiisi wiina kurku kaldas. See oleks teda ka surmata woinud.

Liza. Teda mitte. Wiin oli tema emapiim. Päälegi kaldas isa wiina nii palju oma enese kurku, et ta tema terwekstegewat mõju tundis.

Pr. Eynsford. Kas see peab tähendama, et ta jõi?

Liza. Jõi! Jumala eest, see oli juba chroniline.

Pr. Eynsford. Kui hirmus Teile!

Liza. Aga mitte sugugi. See ei teinud talle ialgi wiga, niipalju kui mina nägin, ja ta ei teinud seda ka mitte igapäew. Hookepa

nimetaksite seda, aegajalt, ja temaga oli ikka palju parem läbi saada, kui tal mõni tilk ihus oli. Kui ta ilma tööta oli, andis minu ema talle harilikult neli penny ja ütles, ta mingi ära ja ärge mitte warem tagasi tulgu, kui ta enesele hää tuju ja lahkuse külge on joonud. On terve hulk naesi, kes oma mehi purju peawad jootma, et neid nõnda kaugele saada, et nad nendega elada woiwad. See on nimelt nii: kui mehel natuke südametunnistust on, siis piinab see teda alati, kui ta kaine on - ja siis läheb ta kurwaks. Tilk wiina wõtab selle ära ja teeb teda õnnelikuks. (Freddyle, kes mahasurutud naeru krampides wintskleb). Noh, mille üle Teie naeru kihistate?

Freddy. Une westetooni üle. Teie oskate teda nii imehästi.

Liza. Kui ma seda hästi olen teinud, mille üle te siis naerate? (Higginsile). Kas ma midagi üllasin, mida ma ei pidanud ütlemä?

Pr. Higgins (waelelastudes). Sugugi mitte, armas preili Doolittle.

Liza. Noh, see on igatahes õnn. (Tujus). Ma ütlen alati, peab ikka -

Higgins (waatab uuri). Hm!hm!

Liza (waatab tema poole, saab märguandmisest aru ja tõuseb üles). Nüüd aga pean ma minema. (Härrad, wäljaarwatud Higgins, tõusewad püsti. Freddy läheb ukse juurde). Roomustab mind wäga Teid tundma oppida. Jumalaga. (Raputab pr. Higginsit kätt).

Pr. Higgins. Jumalaga!

Liza. Jumalaga, päalik Pickering.

Pickering. Jumalaga, preili Doolittle. (Raputawad üksteise kása).

Liza (nokutab teistele pääga). Jumalaga!

Freddy (awab tal ukse). Kas Teie läbi pargi lähete, preili Doolittle? Sel korral tahaksin ma -

Liza. Lähem? Ja, sitta kah! (Freddy tuigub, Higgins langeb sohwal kokku). Mina wotan taksameetri. (Läheb wälja, Pickering istub).

Pr. Eynsford. Ei, tõesti, mina ei saa nende uute kommetega harjuda.

Clara. O, see on väga ilus, mamma, tõesti. Inimesed hakkawad uskuma, et meie kuskil ei käi ja et meie kedagi enese juures ei näe, kui sa nii wanamoodi oled.

Pr. Eynsford. Ma usun ise, et ma väga wanamoodi olen, aga ma loodan, et sa enesele seda sõna mitte külge ei harjuta, Clara. Ma olen sellega harjunud, et sa mehi logelejateks nimetad ja kõik leiad loll ja totter olewat, ehk ma küll niisugused sõnad hirmsad ja mitte ladylised leiain olewat. Aga see, mis me praegu kuulsim, on tõepoolest liig tugew. Eks ole, päalik Pickering?

Pickering. Ärge minu käest küsige, mina olen palju aastaid Indias olnud, ja kombed on nii väga muutunud, et ma mõnikord mitte ei tea, kas ma ühes hääs najas õhtusöögil olen wõi ühe laewa kolmandas klassis istun.

Clara. See on kõik ainult harjumine. Sääljuures ei ole hääd ega halba. Keegi ei mõtle seejuures midagi. Ja see on nii iselaadi ja annab asjadele, mis iseenesest mitte naljakad ei ole, väga chic wärwi. Ma leiain selle uue westetooni imeilusa ja päris süüta olewat.

Pr. Eynsford (tõuseb püsti). Ma usun, on aeg, et me läheme. (Pickering ja Higgins tõusewad püsti. Higgins tuleb ettepoole nii roomus külalistele äramineku üle, et ta peaaegu wiisakaks läheb).

Clara. Ja muidugi, me peame weel kolm külaskäiku tegema. Jumalaga, professor Higgins! Higgins (raputab üle ottomane tema kätt). Jumalaga. Ma olen kindel, et teie seda uut westetooni oma kolmel külaskäigul tarwi-

tate. Ärge häbenege. Muudkui wahwalt pih-
ta.

Clara (naeratuses sulades). Seda ma ka tahan
Jumalaga, proua Higgins. Jumalaga, päalik
Pickering. (Pöörab jälle Higginsi poole,
kes teda uksest saadab). Niisugune lol-
lus, see terve häbelikkus Victoria-aeg-
sest minewikust.

Higgins. Niisugune neetud lollus!

Clara. Niisugune sitt lollus!

Pr. Eynsford (krampides). Clara!

Clara. Haha! (Läheb särades wälja ja on kin-
del, et ta põhjalikult modern on).

Freddy (Higginsile). Ei, ütolge mulle - (Jätab
lause katki ja läheb pr. Higginsi juurde
Jumalaga.

Pr. Higgins (raputab tema kätt). Jumalaga! Kas
Teie preilli Doolittlet hää meelega jälle
näeksite?

Freddy. Wõi weel! Hirmus hää meelega!

Pr. Higgins. Noh, teie tunnete ju minu wastu-
wõtmise päewi.

Freddy. Ja, ma tänan tuhat korda. Jumalaga.
(Läheb ära).

Pr. Eynsford. Jumalaga, härra professor.

Higgins. Jumalaga, jumalaga!

Pr. Eynsford (Pickeringile). Asjata! Mina ei
suuda ialgi seda sõna suhu wõtta.

Pickering. Ärge waewa nähke. Ei ole mitte
tingimata tarwilik. Teie saate ka ilma
selleta päris hästi edasi.

Pr. Eynsford. See on ainult sellepärast: Clara
käib mulle nii hirmsasti pääle, kui ma
mitte wiimase aja konewiisiga täiesti
tuttaw ei ole. Jumalaga.

Pickering. Jumalaga. (Raputawad üksteise
kätt)

Pr. Eynsford (pr. Higginsile). Palun, ärge seda
Clarale pahaks pange. Meie oleme nii
waesed, ja ta saab nii wähe inimestega
kokku, see waene laps. Ta ei oska pare-
mini. (Pr. Higgins, kes tähele paneb, et
teisel niisked silmad on, wõtab wäga

armastuserikkalt tema käest kinni ja saadab teda ukse juurde). Aga poiss on kena, kas te ei leia?

Pr. Higgins. O, väga kena. Ma saan alati väga roomustama, kui teda näen.

Pr. Eynsford. Suur tänu, armas sõber. Jumalaga. (Läheb ära).

Pr. Higgins (tuleb ottomane juurde tagasi).

Missagune hirmus asi on ometi küll wae-sus! See waenekene on rikkas maanajas üleskaswanud ja ei saa mitte aru, miks tema lapsi, kellel kaswatust ega tulwikku ei ole, külasse ei kutsuta. Mispärast nimetawad inimesed, kes ühes kongis Fullham Roadis, ühe tüdrukuga kõige too jaoks ja 150 naelsterlingiga aastas läbi aja-wad, endid "Eynsford Hillideks?" Ja tee-wad nii, nagu oleks neil aastas wiista-hat? (Istub Eliza koha pääle).

Pickering (istub toolile, mille päält pr. Hig-gins praegu lahkus. Higgins istub ottoma-nele pahemale poole oma ema kõrwale).

Higgins. Noh, kas Eliza on seltskonnawõimu-line?

Pr. Higgins. Sa rumal poiss, ta ei ole muidugi mitte seltskonnawõimuline. Ta on sinu kunsti ja oma rättsepa kunsti hiilgetöö. Aga kui sa silmapilguks arwad, et ta mit-te iga lausega, mis ta ütleb, ennast ära ei anna, siis pead sa, kui asi temasse puutub, täielikult hull olema!

Pickering. Aga kas Teie ei usu, et sääl midagi woiks teha, ma arwan midagi, mis tema ütelsewiisist selle ordinärse olluse wäljatorjuks?

Pr. Higgins. Mitte, niikaua kui ta Henry kätes on.

Higgins. Kas see peab tähendama, et minu ütelsewiis ordinärne on?

Pr. Higgins. Ei, armsam, ühes madrusekôrtsis, näituseks, oleks ta täiesti kombeline, aga ühel aiapidul oleks ta kombewastane.

Higgins (haawatult). Noh, ma pean küll ütlemä-

Pickering (wafele). Kuulge, Higgins, Teie peate iseennast tundma õppima! Ma ei ole niisugust keelt nagu Teie oma sest ajast saadik enam kuulnud, kui meie Hyde Pargis kahekümne aasta eest wabatahtlikka pidime õpetana.

Higgins. Noja, kui Teie seda ütlete, siis usun ma juba, et ma mitte alati nagu mõni piiskopp ei räägi.

Pr. Higgins. Päälik Pickering, kas tahate mulle asjade seisukorda Wimpoole Streetis seigitada?

Pickering (rõõmsalt, nagu muudaks see täielikult kohaainet). Noh, mina elan sääl Henryga, meie töötame koos minu India murrakute kallal; ja me leiame, et see hõlpsam -

Pr. Higgins. Wäga õige, ma saan sellest kõigest aru. See on väga häa mõte. Aga kus elab see tüdruk?

Higgins. Meie juures muidugi. Kus peaks ta siis mujal elama?

Pr. Higgins. Aga missuguses wahekorras? On ta teenija? Kui mitte, mis ta siis on?

Pickering (aegamööda). Ma arwan arusaawat, mis te arwate, proua Higgins.

Higgins. Tont wotku mind, kui mina sellest aru saan. Ma olen tüdruku kallal kuude kaupa töötanud, kuni ma teda praeguse tasapinnani sain tõsta. Päälegi on ta kasulik. Ta teab, kus mu asjad on ja tuletab mulle mu lubamisi meelde ja nõnda edasi.

Pr. Higgins. Kuidas saab sinu pereemand temaga läbi?

Higgins. Proua Pearce? O, see on rõõmus, et tema õladelt nii palju ärawõetakse, sest enne kui Eliza tuli, oli tema ülesandeks minu asju üles leida ja minu lubamisi mulle meelde tuletada. Aga Eliza pärast on ta ikka veel nagu kahe wahel. Ta ütleb ikka veel: see ei ole omegi mitte Teie tõsine nõu, professori härra? -- Eks ole,

Pick?

Pickering. Ja, see on see kõneworm -- "see ei ole ometi mitte Teie tõsine nõu, professori härra?" See on igakord Eliza üle aetud jutu lõpp.

Higgins. Nagu ma kunagi järele võiks jätta tüdruku ja tema neetud häälikute ja umbhäälikute üle järelemõtlemast. Ma olen surmani väsinud järelemõtlemisest tema üle, ja tema huulte ja hammaste ja tema keele vaatlemisest, tema hingest weel kõnelemata, mis kõige tähelepanemisewäärilistem tema juures on.

Pr. Higgins. Teie olete aga tõepoolest kaks päris last. Teie mängite eläwa nukuga.

Higgins. Mängime? Kõige raskem töö, mis mul eluilmal on olnud! Seda pead sa õigeks pidama, ema. Aga sa ei wõi enesele ette kujutada, kui huwitaw see on, ühte inimest olewust wõtta ja teda hoopis teistsuguseks inimliseks olewuseks muuta, kuna temale uus keel loodakse. See täidab kõige suurema kuristikku ära, mis klassi klassist lahutab.

Pickering (tõukab tooli lähemale pr. Higginsi juurde ja pöörab ennast agarusega tema poole). Ja, see on määratu huwitaw. Uskuge mind, proua Higgins, meie vaatame Eliza pääle väga tõsiselt. Iga nädal, peaaegu iga päew juhtub midagi uut. (Jälle lähemale). Me märgime igauhe edenemisejõrgu üles, mis ta läbi teeb Tosinaid grammofooniplattesid ja päewapiltisid --

Higgins (ema teise kõrwa kallal). Ja, jumala eest, see on kõige ärewam katse, mida ma kunagi teinud olen. Tema täidab meie elu täielikult. Eks ole, Pick?

Pickering. Meie kõneleme alati Elizast.

Higgins. Meie õpetame Elizat.

Pickering. Meie paneme Elizat riidesse.

Pr. Higgins. Mis?

Higgins. Meie leiame uusi Elizasid üles.

(Higgins ja Pickering kõnelewad ühekorraga).

- Higgins. Sa pead teadma, tal on kõige kuulmatam peenike kõrvakuulmine --
- Pickering. Ma kinnitan Teile, minu armas proua Higgins, see tüdruk --
- Higgins. -- Nagu papagoi. Mina katsun temaga koike.
- Pickering. -- on genie, ta oskab imeilusasti klaverit mängida.
- Higgins. Iga häält, mida inimline olewus sunnab kuuldawale tuua.
- Pickering. Meie wiisime teda klassilistesse kontsertidesse ja warieteedesse.
- Higgins. Kontinentalseid murrakuid, Afrika murrakuid, Hottentotä keelt --
- Pickering. -- ja ikka seesama. Ta saab kõigest aru.
- Higgins. Asju, mille pääle ma aastaid pidin kulutama, et neist arusaada ja --
- Pickering. -- ja kui ta koju tuleb, kordab tema kuulmine koike --
- Higgins. Ta saab walguruttu kätte, just nagu ei oleks ta --
- Pickering. Beethoven, Brahms wõi Lehar ja Lionel Monckton.
- Higgins. -- terve oma elu aeg muud teinudgi.
- Pickering. -- ehk ta küll kuue kuu eest klahwisi ei olnud puudutanud.
- Pr. Higgins. (pisteb sõrmed kõrwadesse, sest et nad nüüd üksteisest wäljaksennatamata käraga üle katsuwad karjuda). Sshshshh! (Nad peatawad).
- Pickering. O, wabandage! (Tõmbab oma tooli kirjutuselaua juurde tagasi).
- Higgins. Wabanda, kui Pickering karjuma hakkab, siis ei saa penikoormate käuguses ükski teine enam sõna ütelda.
- Pr. Higgins. Ole wait, Henry! Härra päelik, kas Teil mitte selge ei ole, et sel päewal, kui Eliza Wimpole Streeti tuli, weel midagi muud wälja ilmus?
- Pickering. Tema isa. Aga Henry raputas ta ruttu eemale.
- Pr. Higgins. Kasulikun oleks olnud, kui tema

ema oleks tulnud. Aga kuna tema ema ei tulnud, tuli midagi muud.

Pickering. Aga mis siis?

Pr. Higgins. Üks problem.

Pickering. O, ma saan aru: problem, kuidas teha daameks teha.

Higgins. Ma otsustan selle probleemi, ma olengi ta juba ära otsustanud.

Pr. Higgins. Ei. Teie kaks piirita rumalat meestesoo eksemplari! Problem, mis temast pärast saama peab!

Higgins. Ma ei näe selles mingit probleemi. Ta võib ise oma rada minna, kõigi nende kasulikkude eeltinginistega, mis ma temale olen muretsenud.

Pr. Higgins. Selle waese naesterahwa kasulikud eeltingimised, kes praegu siin oli? Kombed ja harjumised, mis ühel peenikesel daamel võimatuks teevad ise oma leiba teenida ilma et talle ka peenikese daame sissetulek antakse? Kas sa seda arwad?

Pickering (andeksandwalt, sest et see aine talle igaw on). Oh, küll sellega korda saadakse, proua Higgins. (Tõuseb püsti, et minna).

Higgins (tõuseb ka püsti). Küll me juba mõne kerge tegewuse tema jaoks leiame.

Pickering. Liza on päris õnnelik. Ärge tema pärast muretsege Jumalaga. (Raputab tema kätt nagu tahaks ta heidutatud väikest last walgustada ja läheb ukse poole).

Higgins. Igatahes ei ole mõtet selle üle praegu pöörduda. Lugu on sündinud. Jumalaga, ema. (Suudleb teda ja läheb Pickeringile järele).

Pickering (pöörab wiimseks troostimise otsarobeeks weelkord tagasi). On hulk tööharusid olemas, küll juba teeme, mis tarwis. Jumalaga.

Higgins (Pickeringile, kuna mõlemad koos lahkuwad). Me wiime teda Shakespeare-näitusele Earles Courti.

Pickering. Jah, seda teeme. Ta saab harulda-

selt naljakaid tähendusi tegema.

Higgins. Pärast, kodus, teeb ta koiki inimesi järele.

Pickering. Tore! (On kuulda, kuidas mõlemad naeravad, kuna nad trepist allalähewad).

Pr. Higgins. Oh mehed, mehed, mehed! (Istub jälle kirjutuselaua juurde).

(E e s r i e .)

IV. WAATUS.

Laboratorium Wimpoolle Streetis. Kesköö. Kedagi ei ole toas. Kell kamina pääl lööb kaksteistkümmend. Tuld ei põle. Suweöö. Warsti kuulatakse Higgins'i ja Pickeringi trepil.

Higgins (hüüab Pickeringile alla). Ole hää, Pick, pane majauks kinni, ma ei lähe enam wälja.

Pickering. Hää küll. Kas proua Pearce wõib magama minna? Meil ei ole teda ju enam tarwis, eks ole?

Higgins. Jumal teab, ei.

(Eliza awab ukse, käänab elektriwalguse lahti ja astub teatrimantlis, mis ühe imeilusa ohtikleidi pääl on, kalliskiwidega, lehwitajaga, lilledega ja kõigega, mis tarwis, sisse. Ta on wäsinud. Tema kahwatus paistab mustade juukste wastu ja silmade wastu wälja, mille ilme pea-aegu traagiline on. Ta heidab mantli seljast, paneb oma lilled ja lehwitaja klaweri pääle ja istub raskelt mõttes ja waikides pingi pääle. Higgins frakis, pääliskuues ja tsilindris, astub sisse. Ta wotab pääliskuue seljast ja tsilindri pääst ja wiskab mõlemad hooletult ajalahewarna otsa ja laseb ennast lohakalt kamina ette suurele toolile wajuda. Pickering astub niisamasuguses ülikonnas sisse. Ta wotab ka pääliskuue ja

kübara ära ja tahab neid Higginsile kätte wisata. wiiwitab aga).

Pickering. Kuule! Proua Pearce hakkab lärmi looma, kui me neid asju siin salongis wedeleda laseme.

Higgins. O, wiska asjad üle trepi käepuu ettekotta. Küll ta nad siis homme wära kõik leiab ja õigele kohale paneb. Ta arwab siis, et me purjus olime.

Pickering. Seda me ka natuke oleme. Kas kirju on tulnud?

Higgins. Ma ei waadanud järele. (Pickering wotab pääliskuued ja kübarad ja läheb alla. Higgins hakkab poollauldes, poolaegutades ühte aariat laulma. Akki peatab ta ja hüüab). Kus pagan on minu öökingad? (Eliza waatab temale kurjalt otsa tõuseb akki üles ja lahkub toast. Higgins aegutab jälle ja hakkab jälle laulma).

Pickering (tuleb kirjakasti sisuga tagasi). Ainult trükiasjad ja see kirjakeene krooniga sinule. (Ta wiskab trükiasjad kaminasse ja asub seljaga kamina ette waiba pääle).

Higgins (heidab pilgu kirjakeese pääle). Raha-laenaja. (Wiskab kirja trükiasjadele järele).

(Eliza tuleb kahe suure ärakantud öökingaga tagasi. Ta paneb nad waiba pääle Higginsile ette ja istub maha sonalausunata).

Higgins (waatab öökingade pääle nagu oleksiwad nad akki iseenesest sinna ilmunud).

Näe, sääl nad ju on, sääl nad ju on!

Pickering (sirutab). Ah ma olen natuke wäsinud! Missugune päew! Aiapidu, ohtusook, ooper! Peaaegu liiga palju hääd! Aga sa oled oma kihlweo woitnud. Higgins, Eliza sai selle kunsttükiga walmis, ja kuidas weel -

Higgins (ägedalt). Jumalale tänu, see on mööda.

(Eliza tuksatab kokku, aga mehed ei pane teda tähele. Ta saab enesest jälle

jagu ja jääb niisana liikumata nagu ennegi).

Pickering. Kas sa aiapidul nerwilik olid? Mina wäga. Eliza ei paistnud mitte sugugi rahutu olewat.

Higgins. Oh, tema ei olnud nerwilik. Ma teadsin, tema saab oma asjaga hästi toime. Ei, mind on ainult see waew, meie ülesannet kuude kaupa läbi wiia, lõpuks natuke ära kurnanud. Alguses oli üsnä huwitaw, kui meie fonetikaga tegehist tegime, aga pärast oli mul tahtmine hirmus täis. Kui ma mitte kätt ei oleks loonud, et ma seda läbiwiin, oleksin ma kahe kuu eest kõik metsa wisanud. See oli rumal mõte. Terwe asi oli igaw.

Pickering. Ah mine, aiapidu oli hirmus erutaw, mu süda peksis, nagu tahaks ta lõhke- da.

Higgins. Ja, esimese kolme minuti jooksul, aga kui ma nägin, et me wõidame "kuidas tahame", oli mul tunne nagu karul puuris, kes logeleb ja kel midagi teha ei ole. Ohtu- soogil oli weel hullum. Terwe tund aega istuda, ennast täistoppida ja, wäljaarwa- tud üks pagana rumal näesterahwas, mitte kedagi, kellega woiks kõnelda! Ma ütlen sulle, Pickering: - mitte ialgi enam! Mit- te ialgi enam ühte kunstlikku hertso- gin- nat. See terwe lugu oli mulle otse nagu porgu.

Pickering. Sa ei ole õigusepärast mitte ialgi seltskondlise wilumiseni jõudnud. Mina kargan mõnikord häämeelega selle mollu sisse, siis tunnen ma enese jälle noore olewat. Igatahes oli tagajärg suurepära- line, määratu. Mul oli paarkorda tõesti hirm, sest et Eliza oma asja nii hästi tegi. Tead sa, on palju täiswerd hertso- ginnasid, kes seda üleüldse ei taba. Nad on nii rumalad uskuma, et nende seisuse inimeste jüures stiil iseenesest tuleb, ja nii ei õpi nad teda ialgi. On ikka

midagi sissetuubitud, kui asi iseäranis hästi õnnestab.

Higgins. Ja, see'p see on, mis mind pööraseks teeb. Need lambapääd ei oska oma enese ametit. (Tõuseb püsti). Ükskoik, asi on mööda ja läbi, ja nüüd võin ma wiinaks woodisse minna, ilma et järgmise päewa ees hirnu tunda. (Eliza kaunidus läheb hingewõtjaks).

Pickering. Ja mina lähen nüüd küll ka woodisse. Oli siiski suur tegu, sulle suur woit. Hääd ööd!

Higgins (läheb talle järele). Hääd ööd. (Üle ola ukse juures). Kustutage tuli ära, Eliza, ja ütelge proua Pearcele, et ta mulle hommikuks mitte kohwi ei teeks. Ma tahan teed. (Läheb wälja ja jätab ukse lahti). (Eliza wahib wile tükk oega kirjel-damata tundustega järele. Siis wiskab ta ennast ottomanele ja märatseb).

Higgins (meeltheitwas wihas wäljast). Kuhu pagap ma oma öökingad jätsin? (Ilmub läwele).

Liza (wotab öökingad, mis lähedal seisawad ja wiskab nad talle kõigest jõust ühe teise järele wastu pääd). Siin on teie öökingad! Siin! Siin! Wotke oma öökingad ja ärgu olgu teil nendes mitte ühtegi õnnelikku päewa.

Higgins. Jumala pärast - -! Mis on siis sündinud? Tõuske üles. (Kisub teda üles). Kas Teil midagi wiga on?

Liza. Mitte midagi - mis Teisse puutuks. Ma olen Teie kihlweo woitnud, sellest on Teil küllalt. Mina ise selle juures arwesse ei tule, nagu näha.

Higgins. Teie - olete minu kihlweo woitnud? Teie? Suuruschull ussikene! Mina olen oma kihlweo woitnud. Mispärast pildusite mind nende öökingadega?

Liza. Sest et ma Teil kõige parema meelega näo ära oleksin lõhkunud. Ma tahaksin Teid äratappa, Teie toores egoist! Miks ei jätnud Teie mind, kust Te mind üles kor-

jasite - unilitsarenni? Teie tänate jumalaid, et kõik mööda on ja et Teie mind nüüd jälle sinna tagasi võite tõugata, eks ole? (Surub rõõraselt käed rusikasse)

Higgins (vaatleb teda jaheda inimestusega). Noja! Loomakene on siiski nervilik. (Liza kariatab vihaseselt ja kargab talle instinktiivselt küüntega näkku).

Higgins (votab teda käewartest kinni). Ah! See Teile nii meeldaks! Küüned tagasi, Teie kass! Kuidas julgete Teie oma tujudega minu kallale tungida! Istuge ja olge rahulik. (Viskab teda ägedalt tugitoolile)

Liza (tema suurema jõuu ja autoriteedi läbi taltsutatud). Mis peab minust saama? Mis peab minust saama?

Higgins. Pagan votku veel kord, kuidas pean mina teadma, mis teist saab? Mis see nullkorda läheb, mis teist saab?

Liza. Teile ei lähe see midagi korda, ma tean et see Teile midagi korda ei lähe. Teil ei läheks ka see midagi korda, kui ma surnud oleksin. Ma ei ole Teile mitte midagi - mitte niigi palju kui ööking.

Higgins (moirgawa häälega). Ööking.

Liza (kibeda allaheitmisega). Ööking. Ma ei arwanud mitte, et see praegu tähtis on. (Waheaeg. Eliza lootusetu ja rõhutatud Higgins natuke piinlikus olekus).

Higgins (oma kõige kõrgemas olekus). Mispärast olete teie selle etenduse väljakutsunud. Tohin ma küsida, kas Teie ümberkäimise üle siin võite kaevata?

Liza. Ei.

Higgins. Kas on keegi Teie vastu halvasti ülesastunud? Päälik Pickering? Proua Pearce? Keegi teenijatest?

Liza. Ei.

Higgins. Ma arwan, et te lõpuks mitte tõenda ei hakka, et mina Teiega halvasti oleksin ümber käinud.

Liza. Ei.

Higgins. Noh, see rõõmustab mind. (Waheaeg. Ta

taltsutab oma tooni). Teie olete päewa joupingutustest wist wäsinud? Tahate klaas Sekti juua?

Liza. Ee. (Waheaja järele. Siis tulewad talle ta kombed meelde ja ta lisab juurde). Ma tänan.

Higgins (peaaegu jälle hääs tujus). See on wist juba paari päewa jooksul Teie seas kokkukogunud. Oli küll päris loomulik, et Teil ajapidu ees hirmu oli. Aga see on nüüd kõik mooda. (Koputab talle lahkelt öla pääle, Eliza ehmu kokku). Nüüd ei ole enam midagi, mis Teile muret woiks teha.

Liza. Ei, mitte midagi enam, mis Teile muret woiks teha. (Tõuseb äkki üles ja läheb tema juurest ära, istub klaweripingile ja katab näo kätega kinni). Oh jumal, ma tahaksin, et ma surnud oleksin!

Higgins (wahib talle tõsiselt üllatusega otsa). Miks. Miks, jumala pärast? (Rahulikult, kuna ta tema poole läheb). Kuulake mind, Eliza. Terwe see ärewus on ainult subjektiiviline.

Liza. Sellest ei saa ma aru. Ma olen liiga harimata.

Higgins. See on ainult ettekujutus, wälõmus, muud midagi. Keegi ei tee Teile halba. Mitte midagi ei ole sündinud. Minge nagu hää laps ilusasti woodisse ja magage asi meelest. Nutke natuke ja paluge oma õhtupalwe ära, siis on kõik jälle korras.

Liza. Teie tänapalwet ma kuulsin: Jumalale tänu, et kõik mooda on!

Higgins. Noh, kas Teie jumalat ei täna, et kõik mooda on? Nüüd olete teie waba ja woite teha, mis te tahate.

Liza (wotab enese kokku, ahastades). Milleks kolban ma nüüd weel? Mis pean ma pääle hakkama? Kuhu pean ma minema? Mis peab minust saama?

Higgins (saab aru, jääb aga päris liigutamata). Oh, see siis waewab Teid? (Ta pistab käed püksitaskutesse ja kõnnib, wotmetega ja ra-

haga kõlistades ringi nagu wõtaks ta a
 nult lausa lahkuse pärast tähtsuseta
 asiast osa) Selle üle ei hakkaks mina
 järele mõtlema, kui ma Teie oleksin. Ma
 usun, et Teil ningisuguseid suuri raskusi
 ei saa olema siin wõi sääl aset leida,
 ehk mul küll mõttestogi ei ole tulnud,
 Teie mind maha jätta tahaksite. (Eliza
 waatab talle ruttu otsa. Higgins waatleb
 teda hinnates). Kas teate, et Teie mehele
 woiksite minna? Waadake, Eliza, mitte kõik
 nehed ei ole nii kindlad wanapoised nagu
 mina ja päalik. Suurem osa mehi astub
 abielusse - need waessed kuradid, ja Teie
 ei ole mitte inetu. On mõnikord üsna loll
 Teid waadata - mitte praegu niidugi, see
 et Te nutate ja nii inetu nagu elus kur-
 rat ise wäljanäete, aga siis, kui Teie
 täiesti iseenese kõrgusel seisate ja
 enesest täiesti jagu saate, siis olete
 teie seda, mida ma "külgetõmbawaks" ta-
 haksin nimetada. See tähendab, niisuguste
 inimeste jaoks, kes naist tahawad wõtta.
 Minge nüüd woodisse ja puhake ilusasti
 wälja. Ja kui Te ülestousete, waadake
 peeglisse. Siis ei hakka Teie ennast nii
 madalalt hindama. (Eliza waatab talle
 jälle keeletult otsa ja ei liigu. Tema
 pilk on täiesti Higgins'i külge noitunud.
 Higgins ei wota käsagi taskust).

Higgins (kellel lõpuks weel üks wainukas
 mote tuleb). Ma usun koguni, et minu ema
 ühe wõi teise leiaks, kes selleks wäga
 hästi kõlbaks.

Liza. Tottenham Court Roadi nurgal olime
 meie sellest üle.

Higgins. Mis tahate sellega ütelda?

Liza. Sääl müüsin ma lillesid, iseennast ei
 müünud ma mitte. Nüüd, kus Teie minust
 daame olete teinud, ei wõi ma enam midagi
 müüa. Ma soowiksin, et Teie mind sinna
 oleksite jätnud, kus Te mind leidsite.

Higgins. Lore, Eliza. Arge puhast inimlikka

wahekordasid sellega alandage, et Teie kõike seda prahti ostmisest ja müümisest waieluse sekka kisute. Teil ei ole ju waja sellele poisile minna, kui Teie teda ei taha.

Liza. Mis pean ma siis pääle hakkama?

Higgins. O, palju! Mis oleks teie wana mõttega, lillekauplusega? Pickering wõiks Teile niisuguse süsseseadida, tal on hulka raha. Ta peab kõik need riided maksma, mis Teil täna seljas oliwad, ja siis ei jää ühes selle 200 naelaga, mis kalliskiwide laenamine Kullossopa juures maksis mitte palju üle. Noh, wөөel kuue kuu eest oleks Teie oma lilleäri taewariigiks maa pääl pidanud. Laske olla. Küll te midagi leiате. Tehke, et Teie woodisse saate, ma olen hirmsasti unine. Päälegi, ma tulin siia tagasi, et midagi otsida. Mis see õige oli?

Liza. Teie cokingad.

Higgins. Ah ja, muidugi. Te wiskasite nad ju mulle wastu pääd. (Ta tõstab nad üles ja tahab ära minna, kui Liza ülestouseb).

Liza. Enne kui te lähete, minu härra -

Higgins. (Jaseb kingad üllatuse pärast "härra" üle trepi astmele kukkuda). Kuidas?

Liza. Kas need riided minu on, wõi päalik Pickeringi omad?

Higgins. (tuleb tuppa tagasi). Mis pagan peaks Pickering nendega pääle hakkama?

Liza. Ta wõiks neid asju järgmise tüdruku jaoks tarwitada, kelle teie üles korjate, et temaga eksperimenteerida. Igatahes tahaksin ma teada, kas minu oma üleüldse midagi on? Minu omad riided põletati ära.

Higgins. Aga mis sellest siis on? Kas Teil muud paremat teha ei ole, kui kesköö ajal selle üle pääd murda?

Liza. Ma tahaksin ikkagi hää meelega teada, mis ma kaasa woin wotta. Ma ei taha mitte, et mind warguses süüdistatakse.

Higgins. (haawatult). Wargus, seda ei oleks Te mitte pidanud ütleva, Eliza. See annab

tunnete puudusest tunnistust.

Liza. Wabandage, ma olen ainult päris harilik tumal tütarlaps ja minu seisukorras pean ma ettewaatlik olema. Teiesuguse ja minusuguse wahel ei wõi tunnetest juttu olla. Palun, ütelge mulle, mis minu oma on ja mis mitte.

Higgins (wäga tusaselt). Kui Te tahate, wõite minupärast terwe selle neetud kraami, mis siin majas olemas on, kaasa wõtta, wäljarwatud kalliskiwid, need on laenatud. Kas sellest küll on? (Minekul).

Liza. Pidage, palun. (Wõtab oma ehte maha). Palun, wõtke see oma tuppa kaasa ja hoidke nad hästi alles. Ma ei taha mitte hädaohusse sattuda, et neid otsima hakataks.

Higgins (wihaselt). Andke siia. (Eliza paneb ehte tema kätte pääle). Kui see minu oleks ja mitte kullassepa oma, topiksin ma nad Teie tänamata kurku. (Pistab asjad lohakalt oma taskutesse, ilma et ta tähele paneks, et ta ennast maharippuwate keede otsadega ehib).

Liza (sõrnust sõrmest wõttes). See sõrmus ei ole mitte kullassepa oma. Selle ostsite Teie mulle Brightonis. Mul ei ole teda nüüd enam tarwis. (Higgins wiskab sõrmuse ägedalt kaminasse ja pöörab ennast nii wihaselt tema poole, et ta näo kättesse peidab ja kloweri üle kumardades hüüab).
Ärge mind looge!

Higgins. Teid lüüa! Teie häbemata olewäs! Kuidas julgete Teie minust seda arwata? Teie andsite mulle hoobi. Teie haawasite mind hinge põhjani.

Liza (salajase rõõmuga). See rõõmustab mind. See on vähemalt wäike wastutasu.

Higgins (wäärtusega). Teie olote mind niikaugele wiinud, et ma kannatuse olen kaotanud, mis mulle waewalt kunagi warem on juhtunud. Ma ei tahaks tänä selle üle mitte enam kõnelda. Ma lähen woodisse.

Liza (teda wihastada tahtes). Teie teeksite hästi, kui Teie proua Pearcete kohwi pärast sedelikese siia jätaksite. Mina seda temale ei ütlen.

Higgins (wormilikult). Tont wõtku pr. Pearcete, kohwi, Teid ja minu hullust, et ma oma reskelt omandatud teadmisi ja oma hää-
dust ja osawõtnist ühe südamega uulitsa-
tüdrukuga pärast olen raisanud! (Läheb mul-
jetäratama pidawa välise wäärtusega wäl-
ja ja rikub koike sellega ära, et ta ukse
wihaselte kinniwiskab).

Liza (naeratab esimest korda, põlwitab kami-
nawaibale ja hakkab sõrmust otsima).

(E e s r i i e .)

V. WAATUS.

Proua Higginsi salon. Proua Higgins istub nagu kolmandas aktis kirjutuselana juures. Toatüdruk tuleb sisse.

Toatüdruk. Härra Henry on päälük Pickeringi-
ga all, armuline proua.

Pr. Higgins. Hää küll, juhatage härrad ülesse.

Toatüdruk. Nad on telefoni juures, armuline proua. Ma usun, nad telefoneriwad poliit-
seisse. Härra Henry on erutatud, armuline proua, on wast hää, kui ma seda Teile ette ära ütlen.

Pr. Higgins. Kui Teie mulle oleksite ütelnud, et härra Henry mitte erutatud ei ole, siis oleksin ma wäga üllatatud olnud. Ta on wist midagi ära kaotanud. Utelge härradele, nad tulgu üles, kui nad politseiga walmis on.

Toatüdruk. Ja muidugi, armulins proua.

Pr. Higgins. Minge üles ja teatage preili Doolittlele, et Henry ja päälük siin on. Ma lasen teda paluda, mitte enne alla tulla, kui ma tema järele saadan.

Toatüdruk. Ja muidugi, armuline proua.

(Higgins tormab sisse, ta on erutatud, nagu tüdruk ülles).

Higgins. Kuule ema, see on üks pagana lugu.

Pr. Higgins. Ja, mu armas, tere hommikust. (Higgins valitseb oma ärewust ja suudleb teda, kuna toatüdruk välja läheb). Mis on sündinud?

Higgins. Eliza on ärajooksnud.

Pr. Higgins (kirjutab rahulikult edasi). Wist hirmu pärast sinu eest.

Higgins. Hirmu pärast, lollus. Ta pidi eila öhtu nagu harilikult walguse ärakustutama ja sarnast, ja on selle asemel, et woodisse minna, teised riided selga pannud ja jalapäält minema pistnud. Tema woodi oli puutumata. Täna hommiku enne kella seitset sõitis ta woormehega ette ja wiis oma asjad ära. Ja proua Pearce, see wana narr, on talle kõik kätte andnud, ilma mulle sõna lausumata. Mis pean ma tegema?

Pr. Higgins. Ma kardan, sa pead ilma temata läbi saama, Henry. Tüdrukul on täieline õigus sinust lahkuda, kui ta tahab.

Higgins (toas ahastades edasitagasi käies). Aga ma ei leia mitte midagi. Ma ei tea, mis kohustusi ma oma pääle wõtnud, ma olen -

(Pickering astub sisse. Pr. Higgins paneb sule ära ja pöörab ennast kirjutuslauast ära).

Pickering (tema kätt raputades). Tere hommikust, proua Higgins. Kas Henry Teile juba ütles -? (Istub ottomanele).

Higgins. Mis see politsei inspektorist eesel ütleb? Kas sa waewatasu määrasid?

Pr. Higgins. See ei pea ometi tähendama, et sa Elizale politsei järele oled ässitanud?

Higgins. Iseenesest mõista. Mille jaoks on politsei olemas? Mis oleksime meie siis muud tegema pidanud?

Pickering. Inspektor tegi suuri raskusi. Ma

usun tõesti, ta arwab, et meil must nõu on -

Pr. Higgins. Iseenesest mõista arwab ta seda. Kuidas tulete teie siis sellepääle, et politsei poole pöörata ja tütarlast üles anda, nagu oleks ta mõni waras wõi ärakadunud wihmawari wõi midagi selle sarnast? See on ometi liig!

Higgins. Aga meie tahame teda kätte leida?

Pickering. Meie ei woinud Elizat mitte nii lihtsalt minna lasta, mõtelge selle üle järele, armuline proua. Mis pidime meie tegema?

Pr. Higgins. Teil mõlemil ei ole mitte rohkem mõistust kui kahel lapsel. Miks -
(Toatüdruk tuleb sisse ja segab juttu).

Toatüdruk. Professori härra, üks härra tahab Teiega tungiwalt kokkusaada. Teda on Wimpoole Streetist siia juhutatud.

Higgins. Ah, kui wastik. Ma ei wõi praegu kedagi wastu wotta. Kes ta on?

Toatüdruk. Keegi härra Doolittle.

Pickering. Doolittle? Kas see see prügiwedaja on?

Toatüdruk. Oh, ei, härra professor. Üks peenike härra.

Higgins (erutatult). Jumala eest, Pick, see peab üks tema sugulastest olema, kelle juurde ta on läinud, keegi, kellest meie midagi ei tea. (Toatüdrukule). Saatke ta üles. Buttu.

Toatüdruk. Kohe. (Läheb ära).

Higgins. Uhked sugulased. Noh, nüüd saame ju kuulda. (Istub Chippendale-toolile).

Pr. Higgins. Kas Teie kedagi sugulastest tunnete?

Pickering. Ainult tema isa, seda poissi, kellest me Teile jutustasime.

Toatüdruk (teatab). Härra Doolittle.

(Tüdruk ära. Doolittle astub sisse. Ta on imetoredasti riides, kannab unt, moodsat pikka kuube, walget westi ja halle pükse. Lill nõobiaugus, läikiw tsilinder ja lakk

kingad täiendavad mõju. Ta on oma külas-
käigu tähtsusest nõnda wangistatud, et
pr. Higgins'i tähele ei pane. Ta läheb ot-
sekohe Higgins'i juurde ja poorab tema
poole ägeda etteheitega).

Doolittle (enese pääle näidates). Waadake
nüüd. Waadake nüüd seda. See on Teie töö.

Higgins. Mis, inimene?

Doolittle. See siin. Waadake mind, waadake se-
da kübart, seda kuube.

Pickering. Kas Eliza Teile riided on ostnud?

Doolittle. Eliza? Mitte pormugi. Mis Teile
meelde tuleb? Miks peaks ta mulle riided
ostma?

Pr. Higgins. Tere hommikust, härra Doolittle.
Kas Te ei wõta istet?

Doolittle (segaselt, sest ta saab aru, et ta
majaproua ära on unustanud). Oh wabandag
armuline proua. (Läheneb temale ja raputab
pakutud kätt). Palju tänu - (Istub otte-
manele, Pickeringist paremat kätt). Ma oi-
nii segane sellest, mis juhtunud on, et
mullegi muu pääle mõelda ei saa.

Higgins. Mis pagan siis Teile on juhtunud?

Doolittle. Ma ei hooliks sellest midagi, kui
see mulle ainult niisanuti oleks juhtu-
nud. Ei ole mitte midagi, mis mitte igale
ülele ei wõiks juhtuda, pääle saatuse, na-
Teie ütleksite, ei woi kedagi süüdistada.
Aga seda olete Teile mulle teinud, ja Teil
Henry Higgins.

Higgins. Kas Te Eliza kätte olete leidnud?
See on tähtis.

Doolittle. Kas Teile ta ära olete kaotanud?

Higgins. Ja.

Doolittle. Kuidas Teil õnne on, jumala eest!
Mina ei ole Lizat mitte leidnud, aga tem-
leiab warsti mind, sellejärele, mis teie
minule olete teinud.

Pr. Higgins. Aga mis on minu poeg Teile siis
teinud, härra Doolittle?

Doolittle. Minule teinud? Hukka on ta mind
saatnud. Minu õnne on ta ära purustanud.

Ta on mind abielusse pannud ja keskseisuse kõlbluse kätte andnud.

Higgins (tõuseb järsult üles ja astub Doolittle ette). Teie sonite, Teie olete purjus, Teie olete hull. Ma andsin Teile wiis naela. Siis oli mul veel kaks läbirääkimist Teiega, iga tund wiis shillingit. Sestsaadik ei ole ma Teid enam näinud.

Doolittle. Ütelge mulle ühte: Kas olete Teie ühele wanale lollpääle Amerikas, kes kõlblusereformi ühisustele terwes maailmas wiis miljoni on kinkinud ja Teilt ühe üleüldise keele leidust on nõudnud, kirjutanud - wõi ei?

Higgins. Mis? Teie mõtlete Ezra D. Wanafellert? See on surnud.

Doolittle. Jah, see on surnud ja mina olen valmis. Nüüd ütelge mulle edasi, kas Te temale kirjutanud olete, et kõige algupäralisem Inglise meieaja moralist, nii palju kui Teie teadwat, üks harilik prügiwedaja, nimega Alfräd Doolittle, olewat? Ja wõi ei?

Higgins. Ja muidugi. Mulle tuleb meelde, et ma pääle Teie wiimase külaskäigu niisuguse rumala nalja olen teinud.

Doolittle. Teie wõite seda kergesti rumalaks naljaks nimetada. Minule tuli ta halvasti wälja. "Antagu talle soowitud wõimalus näidata, et ameriklased mitte nii ei ole nagu inglased, et nad teenuseid igas, ka kõige madalamas seisuses tunnewad ja hindawad." Need sõnad seisawad tema ära- neetud testamendis, minu armas Henry Higgins, kus ta mulle teie rumala nalja pärast ühe osa tema etteseeditud juustu trustist on pärandanud. Kolmtuhat naela aastas! Sel tingimisel, et mina, nii sagedasti kui mind palutakse, kuni kuus korda aastas tema Wanafelleri Universal-moral-reform-liiga teenistuses ettelugemisi pean.

Higgins. Paganapihta veel kord! (Läheb tooli

juurde tagasi).

Pickering. Non, see on Teile ometi väike asi, Doolittle, ega Te seda enesele kaks korda ütelda ei lase.

Doolittle. Ettetlugemiste vastu ei ole mul mitte midagi. Ma tahan inimestele ette kanda, kui nad kraamid saavad, ja sellejuures mitte silmagi pilgutada, jamaldugi. Ma olen ainult selle vastu, et minust gentleman tehtakse. Kes on seda temalt nõudnud? Ma olin onnelik, ma olin waba. Ma olen peaaegu igauhe käest, just nagu Teile käestgi, Henry Higgins, raha laenanud, kui mul teda tarwis oli. Nüüd olen ma taga-aetud, kätest ja jalust seotud, ja iga inimepe laenab minu käest. Teile wõite enesele õnne soovida, ütleb minu advokat. Teile arwate, et Teile enesele õnne wõite soovida, wastasin mina. Kui mina waene mees olin ja mulle kord advokati waja oli, sest et minu kärus nukuwanker leiti, sai ta mind wabaks ja katsus süis minust nii ruttu kui wõimalik lahti saada. Arstidega oli mul lugu niisamuti. Nad saatsid mind harilikult hospitalist weel enne ära, kui ma jalgu alla sain wotta, ilma et mul waja oleks olnud midagi maksta. Nüüd on nad leidnud, et ma mitte terve inimene ei ole ja mitte elada ei wõi, kui nad mind mitte kaks korda päewas läbi ei katsu. Mina ise ei tohi oma sõrmegi liigutada, aga üks teine peab seda minu raha eest tegema, ma tehin ainult teiste jaoks elada, mitte minu enese jaoks. See on keskseisuse kolblus. Alles aasta eest ei olnud mul terwes maailmas mitte ühtegi sugulast, wäljaarwatud kaks wõi kolm inimest, kes minuga tegemist teha ei tahtnud. Nüüd on mul neid wiiskümmend. Ja mitte ühelgi neist ei ole korralikku nädalapalka. Teile ütlete, et Teile Eliza ära olete kaotanud. Arge muretsege. Ma wean kihla, ta seisab nüüd minu ukse ees. See tüdruk, kes lille-

müümisega mängides ennast ära wõiks toita, kui ma mitte gentleman ei oleks. Ja järgmine, kes minu juurde astub, see saate Teie olema, Henry Higgins. Ma pean Teie käest peenikese ilma keelt õppima, selle asemel et õigesti kõnelda. Selle otstarbega tikute teie mulle lähedale, ja kahtlemata olete teie kõike seda sellepärast sepitsenud.

Pr. Higgins. Aga minu armas härra Doolittle, Teil ei ole tarwis seda kõike sallida, kui Te seda tõesti tõsiselt mõtlete. Keegi ei wõi teid sundida seda pärandust vastu wõtma. Teie võite raha tagasi saata. Eks ole, härra päalik?

Pickering. Ma usun küll.

Doolittle (lähleb tema sugu meeldetuletades wiisakamaks). See on selle loo tragöödia, armuline proua. Minema see raha, see on kerge ütelda, aga selleks puudub mul julgus. Kellel meie hulgast on teda? Meie oleme kõik arad. Arad, see 'p see on, armuline proua. Mis ootab mind, kui ma selle raha enesest ära tõukan? Waestemaja minu wanal päewil. Ma pean juba nüüd oma juukseid wärwima, et oma tööd prügiwoorimehana mitte kaotada. Ja, kui ma peenemate waeste sekka kuulaksin ja mul ka midagi paigale oleks pandud, siis wõiksin ma päranduse tagasi lükata. Ja siis ma teeksin seda küll ka, sest peenemad waesed elawad ju ometi nagu miljonärid. Nad ei tea, mis õnn on. Aga minu ja alama waese ja waestemaja wahel ei seisa muud kui see neetud pärandus, mis mind keskseisusesse tirib. (Wabandage seda ütelist, armuline proua, aga teie tarwitaksite teda isegi, kui Teie nõnda ärritatud oleksite). Keskseisus paneb iga tee kinni, mida mõda ma wõiksin minna, mul on ainult walik waestemaja kaerakordi ja kodanlase tolla wahel. Mul ei ole mitte julgust waestemaja walida. Araks läinud, seda ma

olen. Mahamaetud, ära müüdu. Önnelikumad kui mina saavad minu prügiweo pärast woistlemata ja ma saan abitult päält waatama ja nende päale kade olema. Selle eest wolgnen ma tänu Teie pojale. (Ta on liigutuse mõju all).

Pr. Higgins. Noh, ma olen väga rõõmus, et Teie rumalusi tegema ei hakka, härra Doolittle. Siis on ka Eliza tulewiku problem otsustatud. Teie woite nüüd tema eest hoolitseda.

Doolittle (kurwa allahaitmisega). Ja, armuline proua, minult oodatakse nüüd, et ma selle kolmetuhande naelalise aastase sissetulekuga iga inimese eest hoolitsen.

Higgins (kargab püsti). Lollus. Ta ei saa mitte tema eest hoolitseda, ta ei pea mitte tema eest hoolitsema. Ta ei ole mitte tema oma. Ma olen tema eest talle wiis naela maksnud. Doolittle, embkumb, teie olete kas auus mees wõi wurdle.

Doolittle (andeksandwalt). Mõlemist natukene, Henry, nagu meie kõik, mõlemist natukene.

Higgins. Teie olete tüdruku enese käest ära osta lasknud ja Teil ei ole õigust teda nüüd ka veel rahale juurde nõuda.

Pr. Higgins. Ära ole naljakas, Henry. Kas tahad teada, kas Eliza on? Ülewal.

Higgins. Ülewal? Siis toon ma ta aga jalamaid alla. (Läheb kindla otsusega ukse poole).

Pr. Higgins. Ole wait, Henry, ja istu maha.

Higgins. Mina -

Pr. Higgins. Istu, mu armas ja kuula päält.

Higgins. O, hää küll, hää küll. (Wiskeb ennast graatslawaeselt ottomanele, selg teiste poole). Aga ma usun, sa oleksid seda meile juba poole tunni eest woinud ütelda.

Pr. Higgins. Eliza tuli täna hommiku minu juurde. Ta on õe osalt sellega mooda saatnud, et ta vihaselt ümber on jooksnud, osalt katsega wette hüpata ja sellest tagasi kokkuda, ja osalt Carlton hotellis. Ta jutustas mulle, kui toorelt

teie mõlemad temaga ümber pleete käinud.

Higgins (kargab jälle üles). Mis?

Pickering. Minu armas proua Higgins, ta on Teile walet jutustanud. Meie ei ole preiliga sugugi mitte toorelt ümber käinud. Meie ei ole temaga peaaegu rääkinudgi ja oleme temast kõige sõbralikumal wahekorras lahkunud. Higgins, kas sa Elizat tagast järele soimasid, kui ma magama olin läinud.

Higgins. Just wastuoksa, koguni ümberpöördukt. Ta wiskas mulle minu ookingad näkku. Ta pidas ennast kõige haawawamal wiisil üles. Ma ei ole tal kunagi kõige wäiksematgi põhjust andnud. Ookingad paukusid mulle näkku sel silmapilgul, kui ma tупpa astusin, - enne kui ma weel sõnagi olin ütelnud, ja ta tarwitas kõige hirmsamaid ütelusid minu wastu.

Pr. Higgins. Ma arwan wäga hästi teadwat, mis juhtunud on. Tüdruk on küll wäga pehme südamega, eks ole, härra Doolittle?

Doolittle. Wäga õrna hingega, armuline proua.

Pr. Higgins. Nii ta on. Ta armastab Teid mõlemaid wäga, ta on raskelt sinu eest teinud, Henry. Ma ei usu mitte, et sa enesele selgeks oled teinud, mis niisugusele tüdrukule waimline töö tähendab. Noh, kui suur katsepäew tuli, ja tema selle imestamisewäärilise teoga laitmata wiisil sinu pärast toime sai, siis istusite teie mõlemad sääl ja ei ütelnud temale ühtegi sõna. Omawahel aga kõnlesite teie, kui rõõmsad te olete, et kõik mooda on, ja kui wäga see terve lugu Teil igaw on olnud. Ja siis inestad sa, et ta sulle ookingad wastu pääd wiskas! Mina oleksin sulle tuletangid wastu pääd wisanud.

Higgins. Meie ei ütelnud muud midagi, kui et me wäsinud olema ja woodisse tahame minna. Eks ole, Pick?

Pickering (kehitab õlasid). See oli kõik.

Pr. Higgins. Noh, ma kardan, ta ei taha enam

Wimpoole Streeti tagasi iseäranis nüüd, kus härra Doolittlel wõimalik on, temale seda seltskondlikku seisukohta kindlustada, milleks Teie teda kaswatasite Aga ta ütles, ta olewat walmis

Teiega sõbralikult läbikäima ja seda mis olnud, unustama.

Higgins (pöörase wihaga). Tema on walmis!

Toesti, noh taewas teab!

Pr. Higgins. Kui sa lubad, et sa ennast korralikult, ülespead, Henry, tahan ma teda paluda, et ta älla tuleks. Kui mitte, minc koju, sest sa oled minu aega juba küllalt kaua oma jaoks tarwitanud.

Higgins. Aga muidugi, muidugi. Pick, pea ennast korralikult ülewal. Meie tahame selle olewuse pärast, keda me uulitsarennist wälja tõmbasime, oma kõige paremad püüapäewa kombad tarwitusele wotta. (Wiskab ennast pahaselt Elisabethi ajajärgust toolile).

Doolittle (protesterib). Noh, noh, Henry Higgins, hoolige ometi natuke minu kui kodanluse liikme tunnetest.

Pr. Higgins. Pea oma lubamist meeles, Henry. (Litsub kirjutuselaua kellapüü pääle). Härra Doolittle, olge nii lahke ja minge silmapilguks wälja palkunile. Ma ei tahaks mitte, et Eliza Teie põrutawad uudised teada saab, enne kui ta nende mõlenate härradega selgusele on jõudnud. On Teil midagi sellewastu?

Doolittle. Nagu te soovite, armuline proua. Ma teen kõik, et Henryt aidata Lizat minu kaelast ära hoida. (Kaob palkunile). (Toatüdruk ilmub).

Pr. Higgins. Paluge preili Doolittle alla, Toatüdruk. Ja, armuline proua. (Läheb ära).

Pr. Higgins. Nüüd ole kena, Henry.

Higgins. Ma pean ennast nüüd toredasti ülewal.

Pickering. Ta teeb, mis ta wõib, proua Higgins. (Waheaeg. Higgins wiskab pää selga).

sirutab jala välja ja hakkab wilistama).

Pr. Higgins. Minu armas Henry, niisuguses olekus ei näe sa aga sugugi mitte kena välja.

Higgins (urisedes). Ma ei ole katsunudgi kena väljanäha, ema.

Pr. Higgins. Ei tee wiga, mu armas. Ma tahtsin sind ainult komelema panna.

Higgins. Mispärast?

Pr. Higgins. Sest et sa mitte korruga kõnelda ja wilistada ei saa.

(Higgins ägab. Weel rõhuw waheaeg).

Higgins (kargab püsti, kannatus lõpul). Kuhu pagan see tüdruk jääb? Kas me peame siin terve päew teda ootama?

(Eliza astub sisse, ta näeb säraw ja rahulik välja ja ilmutab üllatawalt elegantset, sundimata ülesastumist. Tal on wäike töökorwike käes ja tunneb enese wäga kodus olewat. Pickering on liiga juhnunud et üles tõusta).

Liza. Kuidas Teile käsi käib, härra professor? Kas olete täiesti terve?

Higgins (ägedes). O, mina - (Ta ei saa edasi).

Liza. Aga Teile ei ole kindlasti mitte kunagi haige. Ma olen rõõmus, et Teid näen, päälük Pickering. (Pickering tõuseb ruttu püsti, nad raputawad üksteise kätt). Oige külm on täna, kas Te ei leia. (Istub tema kõrwale pehemat kätt).

Higgins. Minule ei tohi te sellega tulla. Need kunsttükid minu juures ei aita. Ma ise olen neid ju Teile õpetanud. Tõuske üles, tulge koju ja ärge tehke tempusid. (Eliza wotab oma ommelusetöö korwist ja hakkab sellega tegemist tegema, ilma et ta seda meeleawaldust põrmugi tähele paneks).

Pr. Higgins. Seda tegiä sa tõesti kenasti, Henry. Missugune naene wõiks niisuguse kutsele wastu seista?

Higgins. Ära wähele sega, ema. Ta peab ise oma eest komelema. Sa saad õige warsti näge-

ma, kas tal üksainukene mõte olemas on, mida mitte mina talle päha ei ole tuupinud, või kas ta ühteainukestgi sõna teab, mida mitte mina talle suhu ei ole pannud. Ma ütlen sulle, et ma selle olewuse taimeturu arasõtkutud jätistest olen loonud. Ja nüüd tahab ta minu ees peenikest daamet mängida.

Pr. Higgins (väga rahulikult) Ja mu armas, aga kas sa mitte istet wotta ei taha? (Higgins istub jälle täis wiha maha)

Liza (Pickeringile ilma et ta nähtawasti Higginsi tähele paneks ja wargalt edasi löökides) Ma loodan, et Teie nüüd, kas eksperiment mööda on, mind mitte täielikult ära ei unusta, päälik Pickering? Ma olen Teile nii palju tēnu wõlgu, et ma väga õnnetu oleksin, kui Teie mind unustaksite.

Pickering See on teist väga armas, häst te ütlete, prolli Doolittle.

Liza Mitte sellepärast, et Teie minu rätsepa ära olete maksnud. Ma tean, et Teie rahaasjus terve ilma vastu suuremeelne olete. Aga Teie olete see mees, kelle käest ma tõesti häid kombeid olen õppinud. Ja need on ometi see, mis kedagi daameks teewad, eks ole? Teie wõite enesele ettekujutada, kui raske mul oli, professor Higginsi eeskuju silmade ees. Mind kaswatati selleks, et täielikult nõnda olla nagu tema, kes ennast walitseda ei suuda ja iga wäiksena põhjuse pärast söimama hakkab. Ja ma ei oleks ialgi teada saanud, et daamed ja härrad endid teistwiisi ülespeewad, kui mitte Teid ei oleks olnud.

Higgins Noh!

Pickering Ah, see on ainult tema wiis, ta ei mõtle seda nõnda.

Liza Ma ei mõtelnud seda ka nõnda, kui ma lilletüdruk olin. See oli ainult minu wiis. Aga ma tegin seda siisgi. Ja see on

lõpuks tähtis.

Pickering. Kahtlemata. Aga ta on teid ikkagi konelema õpetanud. Ja seda ei oleks mina mitte võinud.

Liza (halwaks panewalt). Iseenesest mõista, see on ju tema amet.

Higgins. Araneetud.

Liza (jätkab). Oli just nii, nagu oleksin ma moodsaid tantsusid õppinud. Muud midagi. Aga kas teate, kunas minu tõsine kaswatus algas?

Pickering. Kunas?

Liza (peatab oma tööga silmapilguks). Sel päewal, kui ma esimest korda Wimpole Streeti tulin ja Teie mind "preili Doolittle" nimetasite. See oli minu enesetunde algus. (Jätkab jälle õmblemist). Ja sellele järgnes hulk väikseid asju, mida Teie ialgi tähele ei pannud, sest et nad teile üsna loomulikud on. Teie wiis ülestõusta, mütsi wõtta, ust awada, kõik niisugused asjad, mis näitasiwad, et mina Teie hindamise järele natukene parem olin kui köögitudruk, ehk ma küll muidugi tean, et Teie ühe köögitudruku vastu, keda Teie selongi oleks toodud, ennast niisamati üles pidanud oleksite. Teie ei ole söögiteas minu juuresolekul ialgi kingi jalast ära wõtnud.

Pickering. Teie peate seda wabandama. Higgins tombab igalpool oma kingad jalast.

Liza. Seda ma tean. Ma ei laida teda mitte, see on nii tema wiis, eks ole? Aga mulle paistis see armas, et Teie seda mitte ei teinud. Waadake, kui seda silmas ei peeta, mis igauks kergesti omandada wõib: ennast riidesse panna, õige wäljarääkimine ja nõnda edasi, siis ei seisa wahel ühe daame ja lillemüüja wahel tõesti mitte nende ülespidamises, waid selles, kuidas ennast nende vastu ülespeetakse. Professor Higginsil silmis jään ma ikka lilletüdrukuks, sest et ta minuga alati kui lilletüdru-

kuga ümberkäib ja ümber käima saab. Aga ma tean, et ma Teie silmis daame wõin olla, sest et Teie minuga alati kui daamega ümber käite ja ümber saate käima.

Pr. Higgins. Ma palun sind, Henry, ära kirista hambaid.

Pickering. Oh, Teie olete tõesti väga lahke, preili Doolittle.

Liza. Ma rõõmustaksin, kui Teie mind nüüd Eliza nimetaksite.

Pickering. Palju tänu, Eliza, muidugi.

Liza. Ja mind rõõmustaks, kui professor Higgins minule preili Doolittle ütelda tahaks.

Higgins. Siis wõtku Teid ennem kurat!

Pr. Higgins. Henry, Henry!

Pickering (naerdes). Miks ei wasta Teie temale mitte selles keeles? Ärge lubage seda, see oleks talle tubliks õpetuseks.

Liza. Ma ei saa mitte. Warem oleksin ma seda saanud, aga nüüd, ma ei tea mitte, ma ei taba enam. Ma katsusin seda eila öösel, kui ma ümbereksisin. Üks tüdruk hakkas minuga rääkima ja ma katsusin temale omal wanal wiisil wastata, aga ei läinud. Kas Te mäletate weel, kuidas te mulle jutustasite, et üks laps wõoral maal mõne nädalaga wõõra keele õmandab ja emakeele ära unustab? Noh, mina olen laps teie maal. Ma olen oma enese keele ära unustanud, ja wõin ainult weel niiwiisi rääkida nagu Teie. See on see tõsine lahkumine Tottenham Court Roadist. Nüüd, kus ma Wimpoolle Streetist lahkusin, olen ma ka selle kohaga lõpuarwe teinud.

Pickering (ehmunult). Te tulete aga ometi Wimpoolle Streeti tagasi? Teie annate Higginsile andeks, eks ole?

Higgins. Kas tema annab andeks? Jumala eest!

Liza. Ei, ma tänan. Kui ainult Teie säääl oleksite, ei oleks mul ehk midagi selle wastu, aga hertsoginna ei wõi mitte majas elada, kus temaga kui köögitudrukuga

ümberkäidakse.

Pr. Higgins. Ja päälegi weel harilikult eri-teadlase poolt.

Higgins (sardoniliselt). Ha!

Pickering. Aga motelge ometi, Eliza, mis tahate teie pääle hakata?

Liza. Oh, professor Higgins oli nii armuline ja tegi sellega põhjalikult tegemist. Ta on nii mõndagi wälja motelnud, mis ma pääle wõiksin hakata. Ta leiab, et ma ilus küllalt olen, et ühte meesterahwast nii kaugele saada, et ta minä ära wõtab. Mul on ainult waja tahta. Ja siis weel minu wana auuahnus, lillekauplus.

Pickering (piinlikult puudutatud). O ei, ei! Täiesti wõimata!

Higgins (tõuseb püsti ja kõnnib wähaselt oma tooli ja ukse wahel edasitagasi). Ta minn ainult ja waadaku, kuidas ta ilma meieta walmis saab. Kolme nädala pärast on ta jälle uulitsarennis, kui mina teda mitte ei aita.

(Doolittle ilmub keskmise akna juures. Pilwuga täis wäärtust ja etteheidet; Higginsi pääle lähed ta aegamööda ja waikides oma tütre poole, kes selg vastu akent, tema tulekut ei märka).

Pickering. Ta on parandamata, Eliza. Teie ei waju enam tagasi alla, eks ole ei?

Liza. Ei, püüd mitte enam, mitte ialgi. Mina olen õppinud. Ma ei usu mitte, et ma weel monda minu wanadest häälikutest oskaksin tarwitada, isegi, kui ma seda tahaksin.

(Doolittle puudutab tema pahemat öla. Liza poeatab oma töö maha ja kaotab täielikult enesewalitsuse pildi juures, mis tema isa omas hiilguses pakub). A-a-a-a-a-ah-au-uh!

Higgins (wõidurõõmsalt karjudes). Aha! Sääl ta on! A-a-a-a-ah-au-uh! A-a-a-a-ah-au-uh! A-a-a-a-ah-au-uh! Wõit! Wõit! (Ta wiskab ennast Elisabethi ajajärgust tooli sisse, paneb käed rinna pääle risti ja sirutab

ennast pilkawa häämeelega).

Doolittle. Teie ei peaks teda mitte pilkama. Ära waata mulle mitte nii otsa, Eliza. See ei ole mitte minu süü. Ma olen natuke raha saanud.

Liza. Seekord oled sa mõne miljonäriaga kokkujuhtunud, papa.

Doolittle. Seda ma ka olen. Aga täna olen ma iseäranis hästi riides. Ma lähen Sankt Georgi kirikusse, Hanover Square'sse. Sinu woorasemal on nou minuga abielusse heita.

Pickering. Mis? Mis talle äkki meelde on tulnud?

Doolittle (kurwalt). Ta on arg. Keskseisuse kolblus nõuab tema ohwrit. Kas sa ei taha mitte kübart päha panna, Liza, ja päältwaadata, kuidas mind ära hukatakse? Ole mureta, nüüd ei hakka ta mitte kellegagi enam söimlema. Kodanline auulikkus on tema temperamendi täiesti ärahalwanud.

Liza. Hääl küll. Ainult et näidata, et ma mitte tema pääle wiha ei kannan. Ma olen kohe jälle tagasi. (Ära).

Doolittle (istub Pickeringi kõrwale). See talitus käib mu nerwide pääle, päälük. Kas te ei taha mitte päältwaadata, kuidas ma seda ära kannatan?

Pickering. Aga Teie olete seda ometi juba kord ära kannatanud, mu sõber. Teie olite ometi Eliza omaga abielus.

Doolittle. Kes Teile seda ütles, päälük?

Pickering. Non, ütelnud ei ole mulle seda mitte keegi, aga ma mõtlesin - iseenesest mõista -

Doolittle. Ei, see ei ole mitte iseenesest mõista, päälük. Wäljaarwatud keskseisus. Mina aga olin alanate waeste hulgast. Aga ärge Elizale sellest midagi ütolge, ta ei tea seda mitte. Ma olin ikka küllalt ornatundeline, et seda temale mitte ütelda.

Pickering. Ilus teist. Me jätame asja nii, kui Teie soovite.

Doolittle. Ja teie tulete kirikusse kaasa,

päalik, ja aitate mind?

Pickering. Hää meelega, niipalju kui te pois-
mees seda võib.

Pr. Higgins. Kas mina ka tohin laulatusele
tulla, härra Doolittle? Mul oleks väga
kahju Teie põlmast puududa.

Doolittle. Teie juuresolek oleks mulle tõe-
poolest suureks auuks, armuline proua, ja
minu waene wanaeit näeks selles määratu
lahkust. Ta oli väga kurb, kui ta õnnelik-
kude päewade pääle mõtles, mis nüüd mööda
on.

Pr. Higgins (tõuseb püsti). Ma lasen woorimehe
tellida ja seadin enese walmis. (Mehed
tõusewad püsti, wäljaarwatud Higgins).

Mulle läheb ainult kümme minutit tarwis.

(Kuna ta wälja läheb, tuleb Eliza sisse.

Tal on kübar pääs ja ta paneb oma kinda
nõopisi kinni). Ma lähen kirikusse, et
Teie isa laulatusest osa wõtta, Eliza.

Teie wõite kohe minu wankris kaasa tulla.

Päalik Pickering võib peigmehega minna.

(Pr. Higgins läheb ära, Eliza tuleb teie
keskele, keskakna ja ottomane wahel).

Doolittle. Peigmees! Kuidas see kolab! Nüüd
saab inimene oma seisuse wäärtusest aru.

(Wõtab kübara ja läheb ukse juurde).

Pickering (läheb ukse poole minnes Eliza
juurde). Ennekui ma lähen, Eliza, andke
talle ometi andeks ja tulge-meie juurde
tagasi.

Eliza. Ma ei usu mitte, et papa mulle seda
lubaks. Eks ole, isakene?

Doolittle (pehme kurbtusega). Nad on su hästi
kinnipüüdnud, need mõlemad kawalpääd.

Uhega üksi oleksid sa juba walmis saanud.

Aga neid oli kaks, ja üks oli teisele
alati kilbiks. (Pickeringile) Oli väga

kawal teie poolt, päalik, aga ma ei ole

Teie pääle selle pärast kuri. Mina olek-
sin ka nii teinud. Mina olen oma eluaeg

naeste ohwer olnud, üks teise järele on

nad mind wõrgutanud. Ma ei pane seda

Teile pahaks, et Teie Elizast jagu saite. Mina ei sega ennast sekka. On aeg minna, päälük Warstise jälle nägemiseni Henry. Nägemiseni St. Georgi kirikus, Eliza. (Ära Pickering (meelitades) jääge meie juurde, Eliza. (Läheb Doolittlele järele).

(Higgins tõuseb püsti. Eliza waatab temale otsa. Siis pöörab ta ära ja läheb palkonile. Higgins läheb talle järele. Eliza läheb silmapilk tema juurest ära, kaob waatajate silmast, tuleb teise ukse juures nähtawale ja on just toast välja minekil kui Higgins temale ruttu tee pääle ette astub ja seljaga vastu ust toetab).

Higgins. Neh, Eliza, nüüd olete te enesele oma väikse "tasu" muretsenud, nii nagu teie seda nimetate. Kas nüüd on küllalt ja kas tahate jälle mõistlik olla wõi peab see weel nii edasi kestma?

Liza. Teie tahate mind ainult sellepärast jälle tagasi saada, et ma teie öökingi ülestõstan ja teie oma tujusid minu kallal lahutada ja mind igalepoole saata wõite.

Higgins. Ma ei ole mitte ütelnud, et ma Teid üleüldse tagasi saada tahan.

Liza. O tõesti? Millest me siis räägime?

Higgins. Teist, mitte minust. Kui Teie tagasi tulete, käin ma Teiega just niisamati ümber, nagu ma Teiega alati ümber käinud olen. Minu loomus ei wõi muutuda, ja oma kombeid ei taha ma muuta. Minu kombed on just niisamasugused nagu päälük Pickeringi omad.

Liza. See ei ole tõsi. Tema käib ühe lille-tüdrukuga ümber, nagu oleks see hertsoginna.

Higgins. Ja mina käin hertsoginnaga ümber nagu oleks ta lilletüdruk.

Liza. Ma saan aru. Igapähe vastu ühetaoline.

Higgins. Nii see on.

Liza. Nagu isa. (Pöörab ennast rahulikult

ära ja istub ottomanele. Higgins läheb järele, natuke kindluseti).

Higgins. Ehk ma küll wordlust igas mõttes vastu ei võta, Eliza, siis on see kindlasti õige: Teie isa ei ole mitte snob ja saab iga eluseisukorrast jagu, millesse teda tema haruldane saatus paigutada võiks. Suur saladus ei seisga mitte selles, Eliza, kas kellegil hääd või halvad kombed on, vaid ainult selles, ei kõigi inimliste olevuste vastu ühesuguseid kombeid tarvitatakse. Lühidalt öeldes, selles, et niisugust ülespoetakse, nagu oldaks taevast, kus mitte kolmandat klassi ei ole, kus üks hing niisama hääd on nagu teinegi.

Liza. Amen. Teie olete sündinud õpetaja.

Higgins (ärritatud). Mitte selle ümber ei keerle asi, kas mina teiega toorelt ümberkäin, vaid selleümbert, kas Teie kunagi olete kuulnud, et ma kellegi teisega kunagi paremini ümber käinud olen.

Liza (äkilise otsekohesusega). Mul ei ole mitte tähtis, kuidas te minuga ümberkäite, mulle ei ole tähtis, kas Te mind sõimate, mul ei ole tähtis, kas mul silm sinine on, see ei oleks esimene kord (tõuseb üles ja wastab talle näkku), aga ma ei luba mitte, et Teie minust ülesannute.

Higgins. Siis minge mul tee päält eest ära, sest ma ei hakka teie pärast mitte seisma jääma. Teie kõnelete minust, nagu oleksin ma mõni autobus.

Liza. Seda te ka olete. Ikka pääle ja pihta, muud kui ikka edasi, ilma kellestgi hoolimata. Aga, mina woin ka ilma Teieta walmis saada. Arge uskuge, et ma seda ei saa.

Higgins. Ma tean, et te seda saate, ma olen seda teile ise ütelnud.

Liza. Ma tean, et teie seda, mulle olete ütelnud, te toores inimesetükk! Teie tahtsite minust lahti saada.

Higgins. Waletaja!

Liza. Tänan. (Istub uhke wäärtusega).

Higgins. Oma piirita totras enesearmastuses ei ole Teie ialgi sellejärele küsinud, kas mina ilma Teieta läbi saada wõiksin.

Liza (tõsiselt). Ärge katsuge minust jagu saada. Teie peate ilma minuta läbisaama.

Higgins (kõrgilt). Mul ei ole kedagi waja. Mul on minu oma hing, minu oma Jumaliku tule säde. Aga - (äkki alandlikult) teie saate mul puuduma, Eliza, ma olen Teie pöörastest mõtetest midagi oppinud. Ma tunnistan seda alandlikult ja tänulikult, ja ma olen Teie wälimusega ja Teie häälega harjunud. Nad meeldiwad mulle koguni.

Liza. Noh siis. Teil on ju mõlemad Teie gramfonis ja teie päwapildi albumis olemas. Kui Teie minu järele igatsete, on teil ainult waja masin üles wändata, sellel ei ole tundeid, mida haawata wõiks.

Higgins. Ma ei saa Teie hinge mitte üles wändata. Jätke mulle, oma tunded, oma hääle ja oma armsa näo woite kaasa wõtta.

Liza. O, Teie olete tõesti kurat! Teie woite ühel tüdrukul, et ta teile haiget teha, südamelme niisamasuguse rahuga kinninöörida, nagu mõni teine tema käed kinninöörib. Pr. Pearce hoiatas mind. See tahtis ka alati teie juurest ära minna ja ikka saite teie temast wiimasel minutil jälle jagu. Sellejuures hoolite Teie temast niisama wähe nagu minustgi.

Higgins. Sel wiisil, nagu Teie mõtlete, wõib olla. Aga see ei tarwitse Teid takistada, minu wastu hää olla - kui Te minu wastu hää tahate olla -

Liza. Mina ei taha mitte kellegi wastu hää olla, kes minu wastu mitte hää ei ole.

Higgins. Äripõhjusemõtted, Eliza, nagu lille müügi juures, eks ei?

Liza. Ärge minu üle hirwitage. See on alatu.

Higgins. Ma ei ole omas terwes elus weel kellegi üle hirwitanud. Hirwitamine teeb inimese näoilme niisama inetuks nagu inimese hinge. Mina ei hirwita. Ma ütlen

Teile lihtsalt, et ma omast poolehoidmisest mitte äri ei tee ja äri ei taha teha. Teie nimetate mind tooreks inimesetükiks, sest et Teie minu öökingade toomisega ja minu prillide otsimisega mitte õigusi minu kohta enesele kätte ei saanud. See oli teist rumal. Naene, kes mehele öökingi kätte kannab, on mulle wastik. Kas olen mina Teile kunagi öökingi toonud? Teie olete minu lugupidamises palju kõrgemale tõusnud, kui teie need asjad mulle näkku wiskasite. Oli mõtteta, orja mängida ja selle jaoks minu poolehoidmist nõuda. Kes tunneb orja wastu poolehoidmist? Kui Teie minu juurde tagasitulete, siis tohite teie seda ainult kui häa seltsimees, midagi muud ei ole Teil minu juures oodata. Teie olete minu käest tuhatkorda rohkem saanud kui mina teie käest. Ja kui Teie julgete, hertsoginna Elizat, minu loodud tööd, oma puudli kunsttükkidega, öökingasid kätte kanda, alandada, lõõn ma Teil ukse nina ees kinni.

Liza. Miks olete Teie minust seda teinud, kui Te minust mitte midagi ei hoolinud?

Higgins. Miks? Sest et see minu amet on.

Liza. Kas Teie ialgi selle üle järele ei ole mõelnud, missuguseid pahandusi see wõib tuua?

Higgins. Kas maailma oleks loodud, kui tema looja halbade tagajärgede ees hirmu oleks tundnud? Elu luua, tähendab pahandusi, muret, valu luua. On ainult üks tee olemas, nende eest põgeneda ja see seisab selles, et elu surmata. Kas Teie mitte tähele ei ole pannud, et argpüksid alati karjuwad, et rahutuid waimusid, "pahanduste" sünnitajaid ära tapetaks?

Liza. Ma ei ole jutlustaja, mina ei pane niisuguseid asju tähele. Ma panen ainult tähele, et Teie mind tähele ei pane.

Higgins (kargab üles ja kõnnib pahaselt edasitagasi). Eliza, Te olete kana. Ma raiskan

oma waimu wara kui ma teda teie ette laiali laotan. Ühe sonaga, pidage meeles, et ma oma teed käin ja oma tööd teen, ilma et ma küünwäärtigi sellest hoolin, mis ühel meast mõlemist woiks juhtuda. Mina ei ole mitte arg nagu Teie isa ja Teie wõorasema, Teie woite tagasi tulla woi põrgusse minna, just nii nagu soovite.

Liza. Mispärast peaksin ma tagasi tulema?

Higgins (kargab põlwili ottomanele ja najatab Liza poole üle). Mispärast? Naljapä-rast. Selsamal põhjusel, mispärast ma Teid hoole alla wotsin.

Liza (ärapäõrdnud näoga). Ja Teie woite mind homme wulitsale wisata, kui ma mitte kõi-ke ei tee mis teie tahate?

Higgins. Ja, ja teie woite homme äraminna, kui ma mitte kõike ei tee, mis te minult nõuate.

Liza. Ja oma wõorasema juures elada?

Higgins. Ja, woi lillesid müüa.

Liza. O! Kui ma ainult oma lillekorwi juurde tagasi saaksin! Ma oleks waba teist mõle-mist isast ja terwest ilmast! Miks olete teie minult minu iseseiswuse wõtnud? Miks olen ma selle käest ära andnud? Nüüd olen ma ori, koige oma ilusate riiete pääle waatamata.

Higgins. Kui te tahate, wõin ma teid oma kasutütreks wõtta. Wõi tahaksite teie pa-rem Pickeringile mehele minna?

Liza (pöörab näo tema poole ja waatleb teda kurjalt). Ma ei lähiks Teilegi mehele, kui teie minu kätt paluksite. Ja teie sünnik-site wanaduse järele mulle paremini ku-tema.

Higgins. Kui tema, mitte ku tema.

Liza (kaotab karnatuse ja tõuseb üles). Ma konelen nii nagu ma tahan. Teie ei ole hüüd mitte minu kooliõpetaja.

Higgins (mõteldes). Ma ei usu igatahes ka mitte, et Pickering seda teeks. Ta on nii-samasugune kindel wanapoiss nagu minagi.

Liza. See ei ole mitte see, mis mina tahan. Ärge seda enesele ettekujutage. Ma olen küllalt noorimehi leidnud, kes selleks walmis oleksiwad. Freddy Hill kirjutab mulle kaks kuni kolm korda päewas leheküljepikuseid kirju.

Higgins (piinlikult üllatatud). Kurat wõtku tema näbematust! (Ta porkab tagasi ja asub kontsaade pääle).

Liza. Seks on tal oma õigus ja waene poiss armastab mind tõsiselt.

Higgins (lahkub ottomanelt). Teil ei ole ühtegi õigust teda julgustada.

Liza. Igal tüdrukul on õigus armastatud olla. Aga niisugust tundmust ei nõuagi ma Teilt. Tüdruk alama rahwa hulgast nagu mina, saab sellega kergesti toime, et peened härrad teda armastama hakkawad. Teile aga ei ole minu surm armsam, kui see, et ma Teid silkaugole wiiksin.

Higgins. Iseenesest mõista. Mille pagana üle me siis waidleme?

Liza (wäga liigutatud). Mulle on natuke häädust waja. Ma tean, et ma lihtne rumal tüdruk olen ja teie olete peenike, õpetatud härra. Aga mina ei ole mitte wiimaste wiimane. Mis ma tei (parandab ennast), mis ma tegin, ei sündinud mitte riiete ja taksameetri pärast. Ma tegin seda sellepärast, et meie üksteisele meeldisime ja et ma Teid lõpuks - lõpuks - wäga hästi sallisin. Mitte, et ma tahtsin, et Teie mind armastama hakkate - ja mitte et ma wahet meie wahel oleksin unustanud, waid nii rohkem sõbralikul wiisil.

Higgins. Noh, iseenesest mõista, just sedasama olen ka mina tundnud. Ja Pickering niisama. Eliza, teie olete nariikene.

Liza. See ei ole mitte õige wastus, mitte see, mida mina ootasin. (Wajub nuttes ottomanele).

Higgins. See on ainukene wastus, niikaua kui

teie mitte järele ei jäta nii rumal ole-
 nast. Kui Teie daame tahate olla, ei tohi
 Teie mitte ennast hooletusesse jäetud
 tunda, kui Teie tutvuskonna mehed mitte
 poole elu sellega mööda ei saada, et Teie
 pärast pisaraid valada, ja teise poole, et
 Teile armuhaigeid silmi teha. Kui Teie
 minu karmi külma olekut mitte ära kanda
 ei suuda, minge tagasi uulitsarenni. Nül-
 gige ennast, et te loomale sarnasem olete
 kui inimlikule olewusele, ja siis armas-
 tage ja kakelge ja jooge, kuni te magama
 jääte. O, see on ilus elu, see elu uulitsa-
 rennis. Ta on eht, ta on see, ta on wägi-
 waldne. Teie woite teda läbi kõige pak-
 sema naha tunda. Teie woite teda maitse-
 da ja nuusutada, ilma kõige vähemagi har-
 jutamiseta ja ilma kõige vähemagi ette-
 walmistusega, mitte nii nagu teadust ja
 kirjandust ja klassilist muusikat ja
 mõttetarkust ja kunsti. Teie leiateg, et ma
 külm olen, tunnetewadne, ennastarmastaw,
 eks ole? Hää küll. Kasige sedasorti ini-
 meste juurde, kelle juurde teid süda tõm-
 bab. Minge monole sentimentalsele lambale
 naaseks, kel wäga palju raha ja paar pak-
 se mokke on, millega ta Teid suudelda, ja
 paar pakse saapaid, millega ta Teile ja-
 lahoopisid woib anda. Kui Teie mitte hin-
 nata ei oska, mis Teil on, siis wõtke mida
 te hinnata oskate.

Liza. Kui halastamata Teie olete! Ma ei wõi
 teiega rääkida, Teie pöörateg mul iga sõna
 ümber, mul ei ole kunagi õigust. Aga te
 tunnete ise terve aeg, et teie muud ei
 ole, kui wõimuwalitseja. Teie teateg, et ma
 uulitsarenni mitte enam tagasi ei saa
 minna, nagu Teie seda ninateg, ja et mul
 terwes maailmas ühtegi tõsist sõpra ei
 ole päale Teie ja päaliku. Teie teateg, et
 ma Wimpoolle Streeti tagasi tulema pean,
 sest et ma kuhugile mujale, wäljaarwatud
 isa juurde, minna ei wõi. Aga ärge mitte

liiga kindlalt selle pääle lootke, minust jagu saada, et mind jalgadega sökkuda ja mind tummaks teha. Ma lähen Freddy'le mehele, ja muidugi, niipea kui ta mind toita jõuab.

Higgins (istub tema kõrvale). Lollus, teie lähete ühele saadikule mehele. Wõi India kindralkubernerile, wõi Jirimaa asewalitsejale, wõi kellelegi, kellel wiitsekunigaannat waja on. Mina ei lase oma meistritööd Freddy'le wisata.

Liza. Teie teate, et ma seda hää meelega kuulen, aga teie ei saa mind sellega meelitada, waga oleksin ma wäike laps wõi nukk. Kui ma nitte hädust ei wõi saada, siis tahan ma iseseiswust.

Higgins. Iseseiswust? See on kodanline hõlmeelsus. Meie oleme kõik üksteisega seotud. Jga hing maa pääl -

Liza. Küll ma Teile juba näitan, kas mina teiega seotud olen. Kui Teie jutlusi pidada wõite, siis woin mina tundisid anda. Ma lähen Teie juurest ära ja hakkan õpetama.

Higgins. Mida, jumala pärast, tahate teie õpetada?

Liza. Mida Teie mulle olete õpetanud. Ma hakkan fonetikat õpetama.

Higgins. Hahaha!

Liza. Ma pakun ennast professor Kepean'ile assistendiks.

Higgins (währa wihaselt). Mis, sellele petisela, sellele kelmile, sellele söödikule-ignorandile? Temale minu metoodisid, minu leidusid õpetama! Kui Teie ka kõige wäiksematgi katsat selleks teete, käänan ma Teil kaela kahekorra. (Wõtab temast kinni). Kas kuulete?

Liza (wabastab ennast temast). Käänake aga pääle, mis ma sellest hoolin? Ma teadsin, et te mulle kord midagi teete. (Higgins jätab teda rahule ja astub nii ruttu tagasi, et ta oma istmele, ottomanele

tuigub). Haha! Nüüd tean ma, kuidas Teiega
 ümber käia tuleb. Küll olin ma rumal, et
 ma warem sellepääle ei mõtelnud! Neid
 teadmisi, mis te mulle olete andnud, neid
 ei wõi te minult enam ära wõtta. Teie üt-
 lesite, mul olewat peenem kõrwakuulmine
 kui Teil ja ma woin inimeste wastu kena
 ja wiisakas olla, ja see on rohkem kui
 teie wõite. Haha! See annab Teile wiimse
 hoobi, Henry Higgins, jamuidugi. Nüüd ei
 hooli ma mitte niipalju (lööb näpuga
nippi) Teie jämedustest ja Teie suurest
 suuwärgist. Ma laotan ajalehtedes laiali,
 et Teie hertseginna ainult Teie poolt
 wäljaõpetatud lilletüdruk on ja et ma
 iga tütarlast tuhanda guinee eest kuue
 kuuga niisama hästi hertseginnaks õpe-
 tada woin. O kui ma mõtlen, et ma Teie
 ees roomanud olen, kuidas ennast jalgade-
 ga lasksin sõkkuda ja söimata, kuna mul
 ainult sõrme tarwis liigutada oli, et
 sedasama olla, mis Teie olete, siis wõik-
 sin ma iseenest peksta!

Higgins. Teie neetud häbemata tüdruk, Teie!
 Aga nii meeldib see mulle rohkem kui
 nutmine, öökingade toomine ja prillide
 otsimine. Hm! Jumal teab, Eliza, ma ütlesin,
 et ma teist naase teen, ja seda olen ma
 teinud. Nii meeldite te mulle.

Liza. Ja, nüüd hakkate te taganema ja püüate
 mind meelitada, nüüd kus mul Teie ees
 enam hirmu ei ole ja kus ma ilma Teieta
 walmis saan.

Higgins. Iseenesest mõista teen ma seda, Teie
 wäike narr. Wile minuti eest olite teie
 mul nagu weskikiwi kaelas, nüüd olete
 teie joub poolest nagu torn. Kaaswõit-
 leja! Teie ja mina ja Pickering, meie
 kolmekesi koos saame kolm wanapoissi
 olema, selle asemel et ainult kaks meest
 ja üks tütarlaps. (Pr. Higgins tuleb taga-
 si, pulma jaoks riides. Eliza läheb kohe
 jahedaks ja elegantseks).

Pr. Higgins. Wanker ootab, Eliza, kas olete walmis?

Liza. Täielikult. Kas professor kaasa tuleb?

Pr. Higgins. Muidugi mitte. Ta ei oska ennast kirikus korralikult üles pidada. Ta teeb terve aeg tähendusi waimuliku wäljarääkimise üle.

Liza. Siis ei näe ma Teid enam, härra professor. Elage hästi. (Läheb ukse juurde).

Pr. Higgins (läheb Higgins'i juurde). Ela hästi, mu armas.

Higgins. Ela hästi, mamma. (Ta tahab teda suudelda, kui talle äkki midagi meelde tuleb). Ah oige, Eliza, olge nonda hää, tellige sinki ja natuke juustu. Ja ostke mulle paar põhjapõdranahast kindaid nummer kaheksa. Ja üks kaelaside, mis minu uue ülikonna juurde sünnib. Wärwi wõite ise walida.

Liza (põlglikult). Ostke need asjad enesele ise. (Ruttab wälja).

Pr. Higgins. Ma kardan, sa oled selle tüdruku ära hellitanud, Henry, aga ära sellest midagi wälja tee, mina ostan sulle kaelasideme ja kindad.

Higgins (rõõmsalt). O, ole mureta, küll Liza nad juba ostab. Ela hästi. (Nad suudlewad üksteist, Pr. Higgins ruttab wälja, Higgins üksi, kolistab oma rahaga ja wotmetega taskus ja kihistab naeru).

(L ô p p .)

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

